Çocuksuz kadın ...

AKŞAM

... Meyvesiz ağaç gibidir!...

Sene 16 — No: 5685 — *Fiatı her yerde 5 kuruş* SALI — 7 Ağustos 1934 *Telefon :* 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24248 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Hitler: "Almanya, Avusturya ile her halde birleşecek„ diyor

M. Mussolini arşidük Ottoyu Avusturya tahtına çıkarmak istiyor

Londra 6 (F. İstanbul) — Alman başvekili M. Hitler, yeni bir harp ihtimali mevcut olup olmadığı hakkında fikrini soran Daily Mail gazetesi muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

— Bir harbin doğurduğu felâketleri, Almanya her memleketten daha ziyade bilir. Bugünkü hudutlarımızın muhafazasından başka bir şey istemiyoruz. Ancak tecavüze uğradığımız takdirde harbedeceğiz.

Her hangi bir müstemleke elde etmek için bir Alman neferinin bile kanını feda etmiyeceğim. Bir gün bizden kabul edilemiyecek şeyler istiyebilecek olan kuvvetli bir düşman çemberile muhat bulunuyoruz.

M. Hitler Avusturya meselesi hakkındaki suale de şu cevabı vermiştir:

— Avusturyaya hücum etmiyeceğiz. Fakat Avusturya ile Almanya arasındaki eski münasebetleri tekrar ihya etmek istiyenleri de bu hareketlerinden menetmiyeceğiz. Almanya - Avusturya ittihadı bugünün meselesi değildir. Fakat bu ittihat meselesinin reyi âm ile halledileceğinden emin bulunuyorum. Avusturya Almanlarının Almanya ile birleşme arzularını izhar etmeleri tabiîdir.»

Arşidük Otto

İtalyada bir mülâkat

Londra 6 (A.A.) — Daily Telegraphın Roma muhabirinden:

Avusturya tahtına nazmet Arşidük Ottonun bu ay içinde M. Mussolini ile görüşeceği ve bu görüşmede Avusturya başvekili M. Schuschniggin de hazır bulunacağı malûmdur.

Habsbourglara müsait mahafil, M. Mussolininin Habsbourgların tahta geçmelerine daha ziyade müsaadekâr, papalığın ise tamamen taraftar olduğuna dair çıkan şayialarla fazla heyecana düşmüştür.

Viyana 6 (A.A.) — Memleket, tabiî manzarasını iktisap etmek üzeredir.Örfî idare ile diğer memnuiyetler kaldırılmıştır. Bununla beraber, sokaklarda bir çok asker ve polis müfrezeleri görülmektedir.

Bulgaristan Türkleri çok fena vaziyettedir

Döğülen, sebepsiz yere hapse tıkılan, emlâki alınanlar pek çoktur

Bulgaristan Türklerinin vaziyeti hakkında Sofyadan uzun bir mektup aldık. Mektupta, bunların vaziyeti pek acıklı bir surette tasvir ediliyor. Mektubun bazı kısımlarını aşağıya dercediyoruz:

«Bulgaristan Türkleri büyük bir tazyik altında inlemektedir. Bunu yapan bir kaç baldırı çıplak veya serseri değildir. Bulgar matbuatının teşvikile hareket eden kimselerdir.

Bulgar gazeteleri son zamanlarda Türkiye hakkında hiç de dostça sayılmıyacak yazılar yazıyorlar. Türkiyenin Trakyada bir umumî müfettişlik ihdas ederek bu kıtaya daha büyük bir ehemmiyet vermesini şaşkınca bir hareket addediyorlar ve tahrik amiz neşriyatta bulunuyorlar.

Resmî memurlar da tazyikten geri kalmıyorlar. Şumnunun bir çok köylerinde Türk ağaları karakola davet edilmiş ve kendilerinden elân haber alınamamıştır.

Eski Cumanın Zağralı köyüne giden memurlar: «Kocalarınız silâhları nereye sakladılar?» diye tehdit etmişlerdir. Bu tehdit üzerine Mustafa karısı Kerime hastalanarak ölmüştür.

Tazyik şehirlerde de vardır. Bir çok kasabalarda halk karakollara davet edilerek dövülmektedir. Eski Cumadan Osman pazarına müştehri nakleden Müftü oğlu Ali, Tıkız oğlu Mehmet ağır surette döğülmüşlerdir. Gene Eski Cumadan Toplu oğlu Ali harmandan evine gelirken bir çavuş tarafından kılıçla yaralanmıştır. Hükûmet bu hâdiselerin faillerini bile aramak zahmetini ihtiyar etmiyor.

(Devamı 2 nci sahifede)

Defterdar faciası

Lutfiye hanım isminde bir kadının Defterdarda üç çocuğunu denize attığını, bundan dolayı tıbbı adlide muayenesine lüzum görüldüğünü yazmıştık. Lutfiye hanım tıbbı adlide müşahade altında bulunuyor. Yakında rapor verilecektir.

Üç mühim eser

Konservatuar binası, 16 mart şehitleri ve Cumhuriyetin onuncu yıl dönümü abideleri

Belediye, 934 senesi bütçesile bu sene üç mühim eserin inşasına başlıyacaktır. Bu üç mühim eserden biri üç dört yüz bin liraya malolacak muazzam bir konservatuvar binası, diğeri 16 mart şehitlerinin namlarını taziz için Şehzadebaşında yapılacak abide, üçüncüsü de cumhuriyetin onuncu yıldönümünün hatırası için Beyazıtta dikilecek abidedir.

Belediye bu üç mühim eserin hem şehri güzelleştirmesi, hem de istihdaf ettikleri maksadı canlandıracak surette sanat kıymetini haiz olması hususlarına bilhassa dikkat etmektedir.

Belediye, bu eserlerin alelâde bir surette inşa edilmemesi için mimarlarımız arasında bir plân müsabakası açmıştır. Müsabakaya iştirak edecek olan mimarlarımız altı ay zarfında hazırladıkları plânları belediyeye tevdi edeceklerdir.

Belediye, müsabaka şartlarını gazetelerle ilân etmiştir. Vali Muhiddin bey, bu mevzu etrafında kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

«— Türk mimarlığının kıymet ve şerefini tebarüz ettirecek olan bu müsabakalara bütün mimarlarımız iştirak etmelidir. Bu üç eser, büyük kıymetli birer abide olacaktır.»

Hamdullah Suphi bey geldi

Bir müddet evvel Atinaya giden Bükreş sefirimiz Hamdullah Suphi bey dün İstanbula gelmiştir.

Napolide gördüklerimiz

Şehirde herşey ikiye ayrılmış: Faşizm ve faşizm aleyhtarlığı

Hattâ kral polisi ve faşist polisi diye iki nevi zabıta var

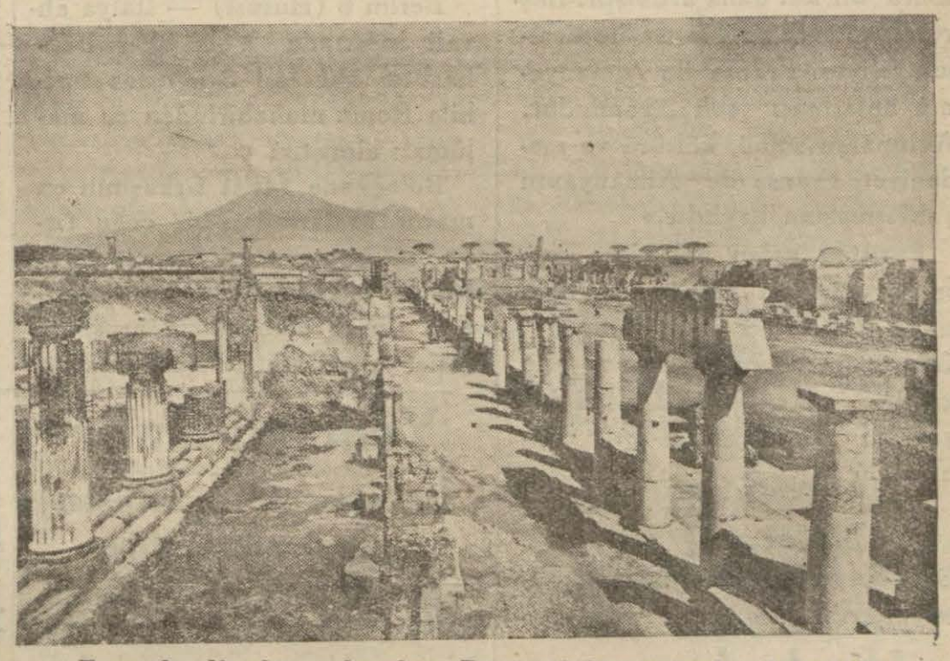

Toprak altından çıkarılan Pompeinin umumî görünüşü

Napoli temmuz — Napolide en korkunç şey, bahşiştir. Size yol gösteren adama bile bahşiş vermek mecburiyetindesiniz. Bir iki lâf söylediniz mi gayri ihtiyarî eller uzanıyor.

Yalnız işin bir tarafı iyi.. İtalyanlar bahşişte o kadar müşkülpesent davranmıyorlar. Meselâ Napoli sokaklarında bir tek Türk sigarası da mükemmel bir bahşiştir.

Kahvelerden birinde dört beş arkadaş oturuyorduk. Derhal bir müzik heyeti geldi. Üç kız, iki erkek.. Kızlar kitara, erkekler keman çalıyorlardı, hemen başladılar. Dakikalarca çaldılar.. Nihayet bitti, kızlardan biri elinde bir tepsi ileriledi:

— Mösyö!

— Ah matmazel! Maatteessüf İtalyan parası yok.. Eğer Türk parası alırsanız!...

— Türk sigaranız var mı?

— Evet!..

— O halde sigara veriniz!

Tepsinin içine bir tek sigara attık. Memnun oldu. Gülerek yanımızdan ayrıldı...

Napolide parsa toplamak mahallî bir âdettir.. Burada yüzlerce seyyar musiki heyeti var.. Bir genci bir kızla deniz kenarında, bir ağaç altında, yahut tenha bir yerde yakaladılar mı başlıyorlar çalmağa...

Dillerinden düşmiyen bir nakarat var:

(Devamı 4 üncü sahifede)

Gürültü yasağından sonra!...

Bu Sabahki Telgraflar

Almanya Fransaya kur yapıyor

Nazilerin ikinci reisi ve nazır M. Hess mühim beyanatta bulundu

Londra 6 (Hususî) — Alman nazilerinin ikinci reisi ve M. Hitlerin en samimî arkadaşı ve mahremi esrarı nazır M. Hess bir fransız gazetecisine uzun beyanatta bulunmuştur. M. Hess demiştir ki:

«Almanyada bugünkü idareye diktatörlük diyorsunuz. Fakat bu idare sulh lehindeki azmini, fransız meclisindeki nutuklardan daha kuvvetli bir şekilde izhar etmiştir.

M. Hitlerin halk arasındaki mevkii 30 haziran temizliğinden sonra bir kat daha artmıştır. Başvekil ise sulh ve Fransa ile dostluk istiyor. Fransa ile Almanyanın anlaşması çok lüzumludur. Avrupanın sulhü, kültürü ve medeniyeti Fransa ile Almanyanın yaklaşmasına bağlıdır.»

Paristen gelen haberlere göre bu beyanat fransız payitahtında büyük bir tesir yapmıştır. Gazeteler bunu ehemmiyetle kaydediyorlar. Maamafih bu beyanatın samimiyetine pek inanılmıyor.

Berlin 6 — Alman başvekil muavinliğine Göring ile ceneral Blombergden birinin tayini muhtemeldir.

Hindenburgun cenaze merasimi

Cenaze alayı bugün Tannenberge vasıl olacak

Berlin 7 (Hususî) — Mareşal Hindenburgun cesedi gece yarısından sonra Neudeckten yola çıkarılmıştır. Yolun iki tarafında asker ve hücum kıtaları efradı meşalelerle duruyordu. Ceset motörlü bir top arabası üzerine konmuştur. Cenazeyi süvariler takip ediyor.

Cenaze bu sabay 11 de Tannenberge vâsıl olacak ve merasim yapılacaktır. Burada M. Hitler yeni bir nutuk irat edecektir.

Iranda feyezan

Tahran 6 (A.A.) — Tahran - Meşhet yolu üzerinde Firuz kûhde olan müthiş tuğyanlar neticesinde 300 den fazla insan ölmüştür.

Bir çok çocuklar boğulmuştur. Büyük miktarda hayvan zayiatı vardır.

Bulgaristan Türkleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Bulgaristandaki ailesini ziyaret için gelen Diyarıbekir meteoroloji memuru Ahmet efendi on gündür polis dairesinde mahpustur. Diğer bir çok Türk tabası fena muameleye uğramış, hâttâ hudut haricine çıkarılmıştır.

Can ve malından korkan Türkler şehirlere gelmedikleri için ticaret hemen yok gibidir. Hükûmet borcu olan Türklerin eşyasını haciz ederek hemen satışa çıkarıyor.

Hemen her sokak başında faşist alâmeti olan kırık salip üzerinde ayağa kalkmış bir aslan resmi görülmektedir. Fakat onun yanı başında da «harp istemeyiz, kahrolsun faşistler!» cümlesi göze çarpıyor.

Başvekil M. Yorgiyefin Türk dosluğu hakkındaki sözlerine rağmen bura Türklerinin vaziyeti işte bu merkezdedir.»

Italyadaki isyan hadisesinin mahiyeti anlaşıldı

Fırka erkânından bir çoğu neden tevkif ve nefyedildiler?

Bir kaç gün evvel gelen telgraflar İtalyada faşistler arasında bazı hâdiseler olduğunu bildiriyordu. Son haberler bu hadisenin iptida haber verildiğinden daha mühim ve bir isyan mahiyetinde olduğunu bildiriyor. Bu hususta şu telgrafname gönderilmiştir:

Berlin 6 (Hususî) — İtalya ahvali hakkında Völkischer Beobachter gazetesi 3 ağustos tarihile Roma muhabirinden şu malûmatı almıştır:

Bolognada faşist fırkasının en maruf âzalarından bir çoğu fırka kâtibi umumîsi Starace tarafından fırkadan ihraç edilmişlerdir. İhraç olunanların arasında faşist fırkasının Bologna vilâyeti kâtibi umumîsi de bulunuyor.

Evvelce bazı âzalar muvakkat surette fırka haricinde bırakılmıştı. Şimdi bunların cezası ebedî tarda ve ihraca tahvil edilmiştir.

Bu adamların kabahati vaktile fırkadan ihraç olunan bir reisle tesanüt göstererek faşizm aleyhinde vaziyet almış olmalarıdır.

Hadisenin sebebi faşist rüesası arasında çıkan bir isyandır. Bu hareketin menşei vaktile dahiliye nazırı Arpinati ile fırka umum kâtibi Starace arasında zuhur eden ve nihayet nazırın azlile neticelenen ihtilâftır.

Dahiliye nazırı azledildikten sonra Bolognada yerleşmişti. Burada faşistlerin bir çoğu eski nazırın tarafını tutmuşlardır. Bunun için hem sabık nazır fırkadan ihraç ve tevkif edilmiş, hem de kendisine taraftarlık yapanlar fırkadan çıkarılmıştı. Arpinati başka bir tarafa nefyedilmiştir.

Asılsız bir haber

Dün şehrimizde İtalya başvekili M. Mussolininin suikasta uğradığına dair bir şayia deveran etmiştir. Fakat bunun aslı olmadığı çabuk anlaşılmıştır.

Yeni fabrikalar

Başvekil 15 ağustosta Zonguldağa gidiyor

Ankara 6 (A.A.) — Sümer Bankın Bakırköyde kurduğu yeni pamuklu mensucat fabrikası 13 ağustos tarihinde başvekil İsmet paşa Hz. tarafından açılacaktır.

Başvekil İsmet paşa Hz. ağustosun 14 ünde de bankanın İzmitte kurulacak kâğıt ve karton fabrikasının ve ayni günde İstanbulda şişe ve cam fabrikasının temel atma merasimine riyaset buyuracaklardır.

15 ağustosta başvekil İsmet paşa Hz. refakatlerinde iktisat vekili Mahmut Celâl beyefendi ve alâkadar zevat bulunduğu halde Zonguldağa gidecek ve Türkiye İş bankası tarafından tesis edilecek olan yarım kok fabrikasının temelini atacaklardır.

Vergi hasılâtı

Bu sene haziranda geçen seneden 2,300,000 lira fazla

Ankara 6 — Maliye vekâleti hazirana ait tahsilât yekûnunu almıştır. Tahsilâtta geçen sene haziranına nazaran 2,300,000 lira fazlalık vardır.

Bu fazlalık yeni varidat kanunlarının tatbikine başlanmasından ileri gelmektedir.

Temmuz tahsilâtı yekûnu da bir hafta sonra anlaşılacaktır.

Sergi evi

Ankara 6 — Ankarada yapılan sergi evi binası bu ay içinde bitecektir. Binada 29 teşrinievvelde bir yerli sanayi sergisi açılacaktır. Bina mimar Şevki beyin güzel bir eseridir.

29 teşrinievvelde açılacak sergi için şimdiden müracaatlar başlamıştır.

Denizde boğulmuş

Anadoluhisarında birinin yanında yanaşmalık yapan Behçet isminde birisi evvelki gün ortadan kaybolmuştur. Behçet aranırken dün Küçüksu sarayının önünde elbiselerile çamaşırları bulunmuştur.

Behçetin yüzmek üzere denize girip boğulduğu anlaşılmıştır. Cesedi henüz bulunamamıştır.

Cezairde mühim bir hadise

Konstantin şehrinde yerliler mağazaları yağma ettiler, 70 yaralı var

Konstantin 7 (A.A.) — 3-4 ağustos gecesinde sarhoşların çıkarmış oldukları ehemmiyetsiz bir hadise, yerli ahalide galeyan husule getirmiş ve bu galeyan arbedelere sebebiyet vermiştir.

Yerliler, bir çok mağazaları yağma etmişler ve bir çok kimseleri yaralamışlardır.

Hali hazırda sükûnun iade edilmiş olduğu söyleniyor.

Pariste bulunmakta olan Cezayir valisi hemen Cezayire hareket etmiştir.

Paris 7 (A.A.) — Cezayirden gelen ve Paris-Soir gazetesi tarafından neşrolunan bir telgrafa nazaran Konstantinde vukua gelen arbedeler esnasında 70 kişi yaralanmıştır. Yirmi kişi kadar da telef olan vardır.

Sarıkamış şehitleri

Halkevi Allahüekber dağında bir âbide diktirecek

Kars (Hususî) — Kars Halkevi umumî harp esnasında şehit düşen askerlerimiz için Sarıkamışın Allahüekber dağında bir şehitler abidesi dikmeği, karar altına almış ve keyfiyeti kâtibi umumîliğe bildirmiştir. Bu abide etrafında her sene ihtifal yapılacaktır.

Bazı münevverlerimiz Halkevi himayesinde (Korağanımız Kars) adlı senelik bir mecmua neşredeceklerdir. Bu mecmua Karsın coğrafî, içtimaî, vaziyetini ihtiva edeceği gibi, halkiyatı saz şairlerinin eserleri, halk edebiyatının buralara ait muhtelif şekilleri izah ve nümuneleri gösterilecektir.

Mecmua bir çok kitabelerin ve asarı atikanın fotoğraflarile tezyin edilecek ve Karsın kurtuluş gününde çıkacaktır.

Türkiye turu

Muhafız gücü bisikletçilerinin muvaffakıyetli seyahati

Samsun 6 (A.A.) — Türkiye bisiklet turunu tam kadrosu ile hiç bir arızaya uğramadan büyük bir başarışla sona erdiren Muhafızgücü bisikletçileri çok dinç, zinde ve neşeli olarak dün saat 16 da Samsuna geldiler. Kirazlık mevkiinde vilâyet, belediye, piyade fırkası ve alayı, cumhuriyet halk fırkası mümessillerile mıntakanın tek formalı on bir bisikletçisi tarafından çok samimî bir şekilde karşılandılar.

Sporcular 7 ağustos salı günü Ankaraya döneceklerdir.

Vasıf bey İstanbulda

Bir müddettenberi Yalovada bulunmakta olan yeni Moskova büyük elçimiz Vasıf bey dün İstanbula gelmiştir.

Komünistler

Beyanname dağıtan dört kişi adliyeye verildi

Ağustos münasebetile öteye beriye beyanname dağıtmaktan maznun iki kadın, iki erkek dün müddeiumumîliğe verilmişlerdir. Kadınlar Sıddıka ve Zehra hanımlar, erkekler İsmail ve Mehmet Emin efendilerdir. Bunların evlerinde de bir miktar beyanname bulunmuştur.

Dün suçlular sorguya çekilmişlerdir.

Tenzilâtlı tarife

Ankara 6 — Devlet demiryollarında tenzilâtlı ticaret biletleri ve sebze, taze balık nakli hakkında tenzilâtlı tarife 20, kuru sebze, üzüm, incir hakkındaki tarife 15, zeytinyağı, yumurta, susam, halı hakkındaki tarife 10 ağustos, palamut tarifesi 1 eylûlde tatbik edilecektir.

Terfi listesi

Ankara 6 — Millî müdafaa vekâletince 30 ağustos başkumandanlık meydan muharebesinin yıldönümünde ilân olunacak askerî terfi listesinin hazırlıklarına devam edilmektedir.

Liste 15 ağustosa doğru reisicumhur Hz. nin tastikine arzedilecektir.

Izmir şampiyonu Altay Balıkesirde yenildi

Idman birliği takımı, güzel bir oyunla maçı 2-1 kazandı

Balıkesir 5 (Hususi) — Epey zamandanberi beklenen İzmir şampiyonu Altay - Birlik maçı cuma günü Balıkesir sahasında kalabalık bir seyirci kütlesi huzurunda yapıldı. Bu maçtan evvel mıntaka şampiyonluğu için gelen Ayvalıklılarla Kolordu arasında hususî bir maç yapıldı. Sıfır sıfıra beraberlikle neticelenen maç pek samimî cereyan etti.

Saat tam beş... Evvelâ siyah beyaz formalarile Altaylılar, sonra da Birlikliler sahaya çıktılar. Mutat merasimden sonra maç İsmail beyin idaresinde başladı. Rüzgâr altında kalan Altaylıların ilk akın Birlik müdafaasında kesildi ve bunu Birliğin güzel bir akını takip etti. Oyunun ilk anlarında Birliğe güzel bir fırsat düştü, maalesef Şevki bundan istifade edemedi. Birlikliler muntazam bir hat halinde ileriliyorlar. Oyun başlıyalı henüz 5 dakika olmuştu ki Birlikten sol açık Niyazi ortadan kaydığı topla haf ve bekleri geçerek kaleci ile karşı karşıya kaldı ve sıkı bir şütle takımına ilk sayıyı kazandırdı.

Bundan sonra birlik daha fazla gol çıkarmak ve Altay beraberlik sayısını kazanmak gayesile daha fazla harekete geldi. Bu sırada birliğin ikinci bir akınında Altay aleyhine bir penaltı oldu. Fakat kaleci kurtardı. Oyunun 10 uncu dakikasında Altaylılar hücuma başladılar. Fakat Birlik müdafaasında bir kale vazifesini gören Münir ve Şevketi aşmak imkânsız. İlk 45 dakika 1-0 Altay aleyhine neticelendi.

İkinci devrede Altay oyuncuları daha canlı oynamağa başladılar... On beşinci dakikada Altayın güzel bir hücumu korner oldu. Vahap çekti. Sağiç hafif bir kafa vuruşile bunu gole tahvil etti. Bu beraberlik sayısı Birliklileri daha fazla gayrete getirdi. Akınlar sıklaştı. Altay kalesi müşkül dakikalar geçirmeğe başladı. 30 uncu dakikada gene güzel bir hücum anında Altay aleyhine bir penaltı cezası verildi. Münirin kuvvetli bir şütü ile galibiyet sayısı oldu. Birlik 2, Altay 1. Bundan sonra geçen 15 dakika zarfındaki bütün gayretler bir semere vermedi ve oyun 2-1 Birlik lehine neticelendi. Maçın revanşı, eylûlde İzmirde oynanacaktır. Balıkesirliler, futbolde cidden büyük bir kabiliyet ve terakki gösteriyorlar. Sırasile Çanakkaleyi, Eskişehri, Galatasarayı, İzmir şampiyonu Altayı yenen Balıkesirliler, futbolde İstanbul ve İzmir derecesine yükselmişlerdir.

Cuma günü, Balıkesir için tam manasile bir futbol bayramı oldu. Güzel bir oyun gösteren ve fakat sahanın yabancısı olan Altay, Birliklilere teknik ve anlaşma itibarile faik olduklarını gösterdiler. Maçın kahramanı olan Rüştü, Münir, Necati, Abdullah, Tevfik beyler gösterdikleri varlıklardan dolayı şayanı tebriktirler. — *Haşim Sadık*

Yangın başlangıcı

Sirkecide Ebüssuut caddesinde Ismail Hakkı beye ait bir binanın arka tarafına atılan kâğıtlar tutuşmuş, fakat itfaiye geldiği zaman kâğıtların bina dahilindekiler tarafından söndürüldüğü görülmüştür.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Ali beyin beyanatı münasebetile

Kristof Kolombun yumurta hikâyesi malûmdur: Yapıldıktan sonra çok basit görünen, fakat yapılmadan evvel güç addedilen işleri, ilk önce yapmak marifetidir.

Bizde öyle işler vardır ki senelerce yapılmaz, bir gün gelir yapılıverir, yapıldıktan sonra da insan kendi kendine: «Yahu, bu derece basit şeyleri neden düşünememişiz?» diye sorar.

Nafıa vekili Ali beyin icraatı Kristof Kolombun o meşhur yumurta hikâyesine benziyor.

Ali bey, nafıa mühendisi değildir, demir yolu fen memurluğunda da bulunmamıştır. Teknik mekteplerde tahsili de yoktur. Sabık asker, lâhik politikacıdır. Buna rağmen, nafıa vekâletine bir kaç ay içinde başka bir çeşni verdi, faaliyet ve hareket getirdi. Fazilet ve dürüstlük bakımından orasını - elhak - altüst etti. Böyle bir temizlik mücadelesine ihtiyacımız olmadığını da kimse iddia edemez.

Ali beyin gazetelerde okuduğumuz yeni beyanatı bize, nakliyat politikamızda âdeta bir ihtilâl haber veriyor, çoktan beklediğimiz hayırlı bir ihtilâl...

Memlekette açılacak yeni fabrikaların ihtiyaçlarını göz önüne getiren nafıa vekâleti nakliye vasıtalarına da iktisadî bakımdan bir istikmet vermektedir. Bir çok yerli mahsullerin nakliye tarifeleri mühim miktarda indirilmiş, bu suretle ihracatımıza geniş yol açılmıştır. Şimdiye kadar, trenlere kimse binmiyordu. Ucuz gezme biletleri sayesinde trenler dolup boşalıyor. Şimdi de, iş adamlarına, tüccarlara mahsus ucuz pasolar ihtas ediliyor..

Memleketimiz, meyva ve sebze memleketi olduğu halde nakliye ücretlerinin pahalılığı yüzünden iç pazarlarda bile muamele olmuyordu. Yeni kararlar sayesinde memleketin mahsulleri bir taraftan öbür tarafa kolayca gidip gelecektir.

Eskiden beri söyler, yazardık: Demiryolların ve diğer nakil vasıtalarının devlet malı olması bir süs değildir. Devletin bu vasıtaları eline alması, iktisadî menfaatlerin hususî şirket menafiine feda edilmemesi içindir. Devlet, demiryolları vasıtasile, icabında, bir mahsulü bedava da nakleder, nakliyattan demiryolu idaresi zarar görebilir. Fakat, bir devlet dairesi bütçesinin bu kısmî zararına mukabil memleket iktisadiyatı on misli, yüz misli menfaat elde eder. Devletçiliğin mânası budur. Mutlaka temettü kaydetmek değildir.

Bu kararlarından dolayı Ali beyi tebrik ederiz. Az zaman içinde bunların iktisadî faydalarını göreceğimiz şüphesizdir.

Temenni ederiz ki, bunlara ilâveten devlet demiryolları, sebze, meyva, balık nakliyatına mahsus hususî vagonlar da getirtir, ve meselâ Tokat şeftalisi İstanbula, İzmitin balığı Konyaya hiç bozulmadan, bayatlamadan gider...

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Sürati azaltmak

Belediyeye yeni bir kontrol âleti teklif edildi

Belediye geçen sene otobüslerin süratlerini azaltmak için otobüslere sürati tahdit eden regülâtör aleti takmıştı.

Bu aletler, ümit edilen faydalı neticeyi vermemiştir.Bndan başka sık sık bozulmakta ve bu yüzden şikâyetler ileri sürülmektedir.

Otobüs sahipleri belediyeye müşterek bir istida ile müracaat ederek sık sık bozulan ve düşünüldüğü gibi faydalı görülmiyen bu aletlerin kaldırılmasını ve yerine daha masraflı da olsa, kendilerini kontrol edecek bir alet konulmasını istemişlerdir.

Diğer taraftan belediyeye yeni bir alet teklif edilmiş ve nümunesi verilmiştir. Bu alet, sürati tahdit etmiyor, kontrol ediyor. Bu alet bir arabanın günde kaç saat işlediğini, hangi saatlerde kaç kilometre süratle ilerilediğini, bir aylık faaliyetini tamamile gösterecek tertibatı ihtiva ediyor. Bu alete hile karıştırılması pek müşkül görülüyor. Ancak aletin tanesi yüz lira olduğundan pek pahalı görülmüştür.

Transit vizeleri

Harice gideceklere transit vizesi almaları söylenecek

Ecnebi memleketlere seyahat edecek olan bazı vatandaşların transit olarak içinden geçecekleri memleketlere ait vizeleri olmadığından, uzun müddet beklетildikleri bir çok devletlerin de bu usulü takip ettikleri hariciye vekâletinin nazarı dikkatini celbetmiştir.

Dahiliye vekâletinden vilâyete gelen bir emirde vatandaşlarımızın bu gibi hallerde geçecekleri bütün memleketler için vize almaları pasaport veren makamlarca ihtarı ve bu noktanın ehemmiyetle nazarı dikkate alınmasını bildirmiştir.

Istanbul - Paris

Paris belediye meclisi reisinin bir mektubu

Paris belediye meclisi riyaseti için yeni intihap yapılmış ve meclis reisliğine M. Contenot tayin edilmiştir.

Bir kaç ay evvel eski reis M. Fikenin riyaseti altında Paris belediye meclisi âzasından mürekkep bir heyet şehrimizi ziyaret etmiş, burada bir müddet kalmışlardı.

Parisli belediyecilerin İstanbulu ziyaretleri, üzerlerinde çok iyi intiba bırakmış olacak ki yeni meclis reisi M. Contenot ta vali ve belediye reisi Muhiddin beye bir mektup yazarak kendisinin meclis riyasetine intihap edildiğini bildirmiş, selefinin İstanbulu ziyareti sırasında gerek İstanbul belediyesinin, gerek İstanbul halkının gösterdikleri nezaket ve samimî hüsnü kabule işaret ederek Türk - Fransız ananevî dostluğunun bir kat daha tekviyesi için selefine gösterilen müzaheret ve dostluğun kendisi hakkında da gösterileceğinden emin olduğunu bildirmiştir.

Vali ve belediye reisi Muhiddin bey, Paris belediye reisinin mektubuna dostane bir lisanla cevap evrmiş ve ayni muhabbet hislerinden bahsetmiştir.

Doğru değil

Belediye şimdilik başka bir şirketi satın almıyor

Kadıköy ve Dolmabahçe hava gazı şirketlerinin belediyece satın alınacağının bazı gazeteler tarafından yazıldığını dün kaydetmiştik.

Geçenlerde de Kadıköy su şirketinin satın alınacağı iddia edilmiş, fakat vali ve belediye reisi Muhiddin bey bu haberin asılsız olduğunu söylemişti.

Hava gazı şirketleri hakkında belediyece böyle bir karar ittihaz edilip edilmediğini vali beye sorduk. Muhiddin bey:

«— Böyle bir şey mevzuubahs bile değildir» cevabını verdi.

Diğer taraftan aldığımız malûmata göre belediye, geçen sene mübayaa ettiği terkos idaresinin şehrin ihtiyacına kifayet edecek su miktarını temin etmesi için bütün kudret ve mesaisini sarfetmektedir. Terkos meselesi arzu edildiği dereceye getirilmeden belediye, şimdilik yeni şirketleri satın almak fikrinde değildir.

Gizli nüfus

Kayıt hususunda güçlük gösterenler ceza görecekler

Nüfus muameleleri hakkında dahiliye vekâletinden vilâyetlere bir tamim gönderilmiştir. Tamime göre bazı yerlerde nüfus dairelerinin mektum nüfusları kaydetmek için muhtar ve belediye ilmühaberlerinden ayrı olarak polis tahkikatına lüzum gösterdikleri ve bu yüzden mektum nüfus sahiplerinin muhtelif daireler arasında günlerce süründükleri bildirilmiştir.

Vekâletin emrinde gizli nüfusların kaydı işinde hükûmetin takip ettiği hedefin azamî kolaylık ve sürat olduğu, halkın şikâyetini mucip olacak hallere meydan verilmemesi, muhtar ve ihtiyar heyeti veya belediye ilmühaberleri üzerine mektum kayıtların derhal yapılması bildirilmiştir.

Vekâlet; emrinde, halka müşkülât gösteren memurların şiddetle cezalandırılmasını da ilâve etmektedir.

Evin camlarını kırmış

Beyoğlunda Sol sokak civarında oturan bir kadının evine eski dostu Şemsettin isminde biri taarruz ederek camları kırmıştır. Zabıta tahkikat yapıyor.

Fesihten sonra

Bir komisyon eski mukavelenin tatbik şekillerini kararlaştıracak

Nafıa vekâleti tarafından feshedilen 1926 tramvay şirketi mukavelesinden sonra bilet ücretlerinin eski mukaveleye göre alınacağı yazılmıştı. Ancak 926 mukavelesinin feshi yalnız ücret meselesinden ibaret değildir.

Eski mukavelenin iadeten tatbik edileceğine göre şirketle halk ve belediye arasında bazı mütekabil vaziyetler meydana geliyor.

Eski mukavelenin ne suretle tatbik edileceğini tayin etmek üzere vali Muhiddin bey, reis muvini Hâmit, belediye fen işleri müdürü Ziya ve hukuk işleri müdürü Muhlis beylerden mürekkep bir komisyon teşkil etmiştir.

Komisyona nafıa vekâletinin tramvay şirketi komiseri de davet edilecek, belediye ile tramvay şirketi arasında muhabereye imkân bırakmamak üzere şirket murahhasları da davet edilecektir.

Komisyon nafia vekâletinden gelen evrakı tetkik edecek ve eski mukavelenin tatbik şekillerini kararlaştıracaktır.

Bir çırpıda

Garip bir ticaret

Geçenlerde gazeteler yanayakıla Hamidiye suyu diye halka karmakarışık, pis ve ne olduğu belirsiz suların yutturulduğundan bahsediyorlardı.

Evvelki gün evde yazımî yazıyordum. Mutfakta - sözüm ona - hamidiye suyu getiren sakanın sesi çın çın ötüyordu:

— Canım ne olur? İki kuruş eksik verin amma kurşunlar benim olsun...

— Ne yapacaksın kurşunları?

— Lâzım bana...

— Haydi al al...

Merak bu ya... Ben de mutfağa koştum. Saka iki teneke su getirmişti. Meseleyi anladım. Her zaman iki teneke su için 20 kuruş alırmış. Şimdi ise yeni bir tarz bulmuş. Getirdiği her teneke için 9 kuruş alacakmış. Fakat buna mukabil tenekelerin üstündeki küçük kurşunları geri istiyor. Bu kurşunların bir tarafında «Hamidiye suyu», bir tarafında da «İstanbul belediyesi» yazıyor.

Bir aralık saka kuşağının altından kırmızı yazma bir mendil çıkardı. Baktım. Vay efendim vay. İçi tekmil «hamidiye suyu» kurşunlarile dopdolu. Ben diyeyim 100, siz deyiniz 300..

— Kolay gele ağa.. dedim. Bunları nereden buldun?

Gülümsedi:

— Allah verdi efendi.. Bütün müşterilerden kurşunları toplarız. Ne olacak? Bu kurşun sizin ne işinize yarar ki...

Tevekkeli değil. Hamidiye suyu diye gayet kolaylıkla pis suların halka yutturulmasının sırrını o zaman anladım. Bizim saka gibi bir çok açıkgözler böyle topladıkları kurşunları tellere büke büke bağlıyorlar ve tenekelerinin içindeki karışık su halis hamidiye olup meydana çıkıyor. «Ne sihirdir, ne keramet, el çabukluğu marifet...»

Bu garip kurşun ticareti hakkında alâkadarlar gözlerini dört açmalı..

Hikmet Feridun

Bir tren yoldan geçen birine çarptı

Haydarpaşa çayırından tren geçerken bu esnada yol üzerinde bulunan kabzımal Osman efendiye çarpmış ve başından yaralanmıştır. Trenin makinisti Mesut efendi hakkında tahkikata başlanmış, mecruh hastaneye kaldırılmıştır.

Otomobil kazası

Dün Üsküdar iskelesinde 138 numaralı hususî otomobili idare eden avukat Hüsameddin bey, Üsküdarda Bosnalı Mustafa oğlu Mehmede çarpmış ve Mehmedin karnından yaralanmasına sebebiyet vermiş, Hüsameddin bey polisçe derdest edilmiştir.

Amca beye göre!..

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

— Şarka ait filimler Avrupada hâlâ rağbette Amca bey...

... Hattâ bir İngiliz şirketi bunun için İstanbula gelmiş...

... Abdülhamide dair bir filim çevirecekmiş...

... Her halde hissî bir filim olacak!...

A. B. — Hayır, cinaî olsa gerek! ...

Tefrika No. 271 — 7 Ağustos 1934

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürtüldü

Muharriri: M. R.

Mütebessim ve samimî bir çehre ile harbiye nazırının odasına giren Talât bey, Enver paşayı, mutat hilâfında olarak, kendisine karşı çok asık yüzlü ve hiddetli bir tavırla gördü.

Enver paşa hiç bir mukaddemeye lüzum görmeksizin dedi ki:

— Yakup Cemil meselesi etrafındaki bütün hakikatleri öğrendim. Evvelce başka türlü zannetmiş, başka türlü düşünmüştüm; fakat bugün büsbütün başka kanaattayım. Meğer bu hadise ne kadar entrikalı, ne kadar hileli bir vaziyete sokulmuş!..

Talât bey, Enver paşanın ne demek istediğini anlamakla beraber, işi lâübaliliğe vurarak şu cevabı verdi:

— Canım ne yapalım? Bu iş te böyle oldu.. Bu meseleyi bitirmek için bir sizden gider, bir de bizden...

Enver paşa, Talât beyin takındığı bu tavır ve hareketten ve verdiği cevaptan büsbütün sinirlenerek sordu:

— Ne demek istiyorsunuz?

Talât bey gene ayni vaziyetini terketmeksizin gülerek dedi ki:

— Bir Yakubu asarız, bir de Hakkıyı...

Talât bey bu cevabı ile hakikî maksadını izhar ediyor

Talât beyin bu cevabı - büyük bir hakikatı ihtiva etmek itibarile - çok manidardı: Gerçe o, Enver paşanın söze başlayış tarzından kuşkulanarak, kendisine tariz edeceğini ve hadise etrafında kendisile ciddî ve hararetli bir münakaşaya girişeceğini anlayınca aralarında geçecek mükâlemeye yarı şaka bir çaşni vermek istemiş, bu suretle Enver paşanın hiddetini ve gösterdiği şiddetli tavır ve hareketi tahfif etmek arzusuna düşmüştü.

Fakat diğer taraftan Talât bey, Yakup Cemil meselesine divanı harpçe vaki filî müdahaleden beri, ilk defa olmak üzere Enver paşaya karşı asıl maksadını meydana vuruyor, kendisine muarız olanlar hakkındaki düşüncesini izhar etmekten çekinmiyordu!

Devlet işlerinde ve «İttihat ve Terakki» nin takip ettiği umumî siyaset hatlarında biribirlerinden ayrılmıyarak tamamile müttehit ve mütecanis olan Talât beyle Enver paşa, ayni zamanda şahsan biribirlerinin en büyük rakibi idiler. Bu rekabetin muhtelif tecellilerini, bu eserde şimdiye kadar, bir çok vesilelerle göstermeğe çalıştım. Fakat bu tarihe kadar - bir çok fırsat ve imkânlar tehaddüs ettiği halde - her ikisi de zevahire şiddetle riayet etmişler, bu şiddetli ve ihtiraslı duyguya delâlet edecek en basit bir sözü bile ağızlarından kaçırmakta son derece çekinmişlerdi..

Fakat şimdi Talât bey, bu son cevabile, senelerden beri temas etmediği eski ve iltihaplı bir yaraya dokunmuş, kendisile Enver paşa arasında bir ayrılık, gayrılık mevcut olduğunu izhar etmişti.

Talât beyin kullandığı «biz» ve «siz» tabirleri, «İttihat ve Terakki» dahilinde; biri Enver paşa, diğeri Talât bey tarafından idare ve temsil edilen başlıca iki muarız hizbin varlığını gösteren pek beliğ birer vasıftı! Maamafih Enver paşa, Talât beyin hem «İttihat ve Terakki» dahilindeki ikiliği tebarüz ettiren, hem de Yakup Cemil meselesinde oynadıkları rolü - velevki ima tarikile olsun - itiraf eden bu cevabından sonra, biraz daha açılmağa lüzum görerek dedi ki:

Enver paşa, Talât beye: "Yakup Cemili Hakkıdan ziyade teşvik eden sizsiniz!,, diyor

— Ben bütün vaziyeti tekik ettim. Sizin bana âdeta bir heyeti murahhasa olarak gönderdiğiniz Kemal, doktor Nazım ve Beha Şakir beyler, Yakup Cemilin tertibat ve teşebbüslerini ancak yeni haber aldıklarını söylediler.

(Devamı var)

Tepebaşı belediye bahçesinde Perşembe akşamı saat 22 de

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu

LÜKÜS HAYAT

3 perde

Yazan: Ekrem Reşit

Besteleyen: Cemal Reşit

Hava yağmurlu olduğu takdirde temsiller kışlık sahnede verilecektir.

AKBA müesseseleri

Ankaranın modern türkçe fransızca ve ecnebi lisanlarda kitap, gazete, mecmua, fotoğraf levazımı ve modellerini temin eder.

Merkezi: Maarif vekâleti karşısında telefon 8377

Şubesi: Samanpazarında

Güzel bir resim sergisi

Bütün âlemce tanınmış olan sanat münekkidi John Ruskin, sanat gayesinin, sadece muhayyeleye hitap olmadığını iddia eder ve sanat, «nihayet muhayyeleye hitaptır» diyen ressamlara «sathî sanatkârlar» der. Onun için, duvardaki bir mürekkep lekesi de muhayyeleye hitap eder, fakat bu lekeyi yapanın öğünmeye hakkı yoktur. Bu mürekkep lekesi karşısında fikirlerini harekete getirenlere, rehberlik eden o lekeyi yapan değildir, bizatihi lekedir. Fikri harekete getiren de bizzat odur.

Artistin vazifesi, sadece muhayyeleye hitap değildir. Sanatkâr, muhayyeleyi harekete getirtir, muhayyeleye rehberlik eder. Yol gösterir, anlatır, izah eder. Muhayyeleye rehberlik eden sanatkârlar, hakikatin müşahidi olan sanatkârlardır. Artistin bir tek endişesi vardır. Eserine bakar ve düşünür: «Bu bir vakıa mıdır? Gördüklerim hakikaten böyle midir? Bu tablo, diğerlerinin yanında yıkılmaz, sağlam, müebbet bir alp gibi yükseliyor mu? Yoksa her fikir sahibi kusurlarını bulacak, meydana koyacak ve onu yıkabilecek midir?»

Bu seneki Galatasaray resim sergisinde, ressam Nüzhet Ayetullahın eserleri karşısında, muhayyeleye rehberlik eden bir sanatkârımız yetiştiğini anladık. Ressam Nüzhet, şe'niyetin müşahididir ve bir mürekkep lekesile muhayyeleye hitap etmek istiyen sathî sanatkârlardan değildir.

Nüzhet Ayetullah henüz çok gençtir. Onun sanat kudretini biz yeni anlıyoruz. Fakat Fransa onu çoktan anlamıştır. Esasen tahsilini orada tamamlıyan ressam, Parisin büyük salonlarında teşhir ettiği portrelerle kendini tanıtmış, beynelmilel jüri heyetleri, onun eserlerini madalye vererek takdir etmiştir. Resmimizde aşağıdaki portresi Versayda gümüş madalye kazanmıştır.

Yukarıda Seniha Bedri hanımın portresi, aşağıda Avrupadaçok takdir edilen bir eser

Yukarıdaki resim Seniha Bedri hanımın portresi. Gerek bu portre, gerek sergide teşhir edilen Saracoğlu Şükrü bey ile Çoban Mehmedin portreleri, bize atinin büyük sanatkârını müjdeliyor.

Nüzhetin natür mortları için, hiç çekinmeden birer şaheserdir diyebiliriz. Sonra şal vazo ve sedef kakma, buhurdan gibi eserleri, İzmir sahili, sonbahar peizajları sergideki bütün eserler yanında yıkılmaz, sağlam, bir dağ gibi yükseliyor.

TALEBELERE

Tatillerden istifade ediniz. Bir ASRÎ LİSANI öğreniniz.

1 Ağustostan 30 Eylüle kadar T. L. 6,50

BERLİTZ de her lisan için kurslar açılmıştır. Hususî derslere bu müddet için: KAYDA BAŞLANILMIŞTIR.

MUHİM TENZİLÂT..

İstanbul 373, İstiklâl caddesi — Ankara Konya caddesi

Napolide gördüklerimiz

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

«Napoli aşk memleketidir»

«Napolide aşksız yaşanmaz..»

Arkasından tepsi uzanıyor.. İster iseniz vermeyin! Yakanızı cellât elinden kurtarırsınız, fakat onların pençesinden asla!...

* * *

Napolide her şey ikiye ayrılır: Memuru, satıcısı, şoförü, bankacısı, mahalleli, her şey, her şey ikiye ayrılmıştır: Faşitslik ve faşist aleyhtarlığı!..

Ne garip! Hattâ polisi bile ikiye ayrılmış.. Kral polisi, faşist polisi!.. Biribirlerine iyi bir gözle bakmıyorlar. Canlı bir misal:

Pompeiye gidiyoruz.. Ben şoförün yanındayım.. Bir takım binaların önünden geçiyoruz. Soruyorum:

— Burası ne?

— İtalyan makarna fabrikası!

— Burası ne?

— İtalyan bira fabrikası!

— Burası ne?

— İtalyan kız enstitüsü!

— Burası ne?

Susuyor.. Tekrar ediyorum:

— Burası ne?

Gene cevap vermiyor. Sorduğum bina, pencereleri demir örülü, taştan yapılma muazzam bir müessese!.. Merakla üç dört defa tekrar soruyorum.

— Burası ne?

Şoförün gözleri büyüyor.. Dudaklarının titrediğini, saçlarının dikildiğini görüyorum.

Şoför cevap vermiyor. Sonra öğreniyoruz ki bu bina faşist hapishanesi imiş

Otobüs bir sürü bozuk, çamurlu sokaklardan geçiyor.. Caddenin iki taraflı apartımanlarına ipler atılmış, üzerinde allı, beyazlı, pembeli, mavili çamaşırlar uçuşuyor..

Şoförün fırsat kaçırdığı yok, sokaklardan birinin içine girdi mi derhal beni dürterek gösteriyır:

— İşte faşist sokağı!..

— İşte faşist çocukları!

Otomobil, mütemadiyen kaldırımları bozuk, evleri yıkık caddelerin birinden girip öbüründen çıkıyor.

— Yahu Pompeiye gidecek başka yol yok mu?

— Var amma o faşist yolu değildir. Faşist İtalyada faşist yollardan gitmek lâzım!...

Faşist polise bir yol sorduk. Gözlerini açarak bizi baştan aşağıya süzdü, sonra kafasını köşede bekliyen bir devlet polisine çevirerek dedi ki:

— Faşist polisi yolcu rehberi değildir. Bu gibi işlere onlar bakar, gidip ona sorun!...

Hürriyet ve İtilâf ile İttihat ve Terakkiyi hatırlıyorum. Ne garip bir benzeyiş!...

* * *

Meşhur Pompei harabelerini dolaşıyoruz.. İki bin sene toprak altında yattıktan sonra meydana çıkarılan bu medeniyet abidesini hayretler içinde geziyoruz..

Eski Roma, eski ihtişam ve medeniyet, mermer sütunlar ve aşınmıyan granit kayalar halinde önümüzde duruyor..

Akılları sarsacak bir harika karşısındayız.. Tercüman izahat verdikçe insan şaşırıyor!.

Pompei eski bir şehrin ismidir. Takriben milâttan beş yüz sene evvel inşa edilmiş bir sefahet şehri?...

İtalyanlar bu harikalar beldesini caddelerine, evlerine, sarnıçlarına hattâ taş haline gelmiş insanlarına varıncıya kadar bulmuşlar ve olduğu gibi meydana çıkarmışlar!...

Tercüman anlatıyor:

«— Bir gece Yarısı idi. Pompei saraylarının taraçalarında bir mehtap âlemi yapılıyordu. İpekliye bürünmüş çıplak binlerce bakirenin dudaklarında dolaşan billûr şarap kadehleri biribirine çarptıkça urglar gibi sesler veriyordu. Bütün Pompei mest idi. Antuvanın zaferi tesit ediliyordu. 18 yaşında 300 çıplak bakirenin insan eli değmemiş gül ve menekşe kokan göğüslerinde 600 sarhoş muharibin kafası yuvarlanıyordu.

Gece yarısını iki saat geçmişti. Birdenbire yer, gök sarsıldı. Şu karşıda gördüğünüz dağların tepesi bir anda yarıldı. On bin yangın bir araya gelerek dağın tepesinden alev halinde fışkırdı. Kayalar yuvarlandı. Dağlar yıkıldı.. Sedlerini yıkıp akan sular gibi çılgın alev çamurları Pompeinin üzerine yıkılmağa başladı. Ateş, kan, feryat biribirine karıştı.

Felâket o kadar anî ve o kadar çabuk oldu ki koca şehirden ancak 3 kişi hayatını kurtarabildi. Pompei bir kaç saat içinde battı. Alev çamurlarının arasında kaybolup gitti.

Tercümanımız ihtiyar bir İtalyandır. Koyu bir katolik!.. Gözlüğünü düzelterek karşımızdaki dağın tepesinde için için yanan Vezüvü gösteriyor ve kilisede vaaz veren bir papas gibi kelimelerin heceleri üzerine teker teker basarak diyor ki:

— İşte Pompeiyi bir anda hâk ile yeksan eden Vezüv o zamandanberi böyle ağzından duman ve alevler çıkararak için için yanıyor. Bu Allahın insanlara anlatmak istediği şeyin ifadesidir. Pompei insan ihtirasının, çıplak et hırsının, sefahatin son mertebesine vâsıl olmuştu. Hayatı, erkek ve dişilik ihtiraslarının hayvanca tatmini şeklinde gören o zamanki medeniyet beş dakikada toprak oldu. Bu o demektir ki Allaha, fenalık yaparsak bizi gözümüzü açıp kapamağa vakit bulmadan helâk edebilir. Bu medeniyetin hikâyesi beşeriyet için ne büyük bir derstir.»

Papas tercüman söyledikçe gözlerim dalıyor ve dumanlanıyor.. Karşımda kocaman yeşil sarıklı, uzun sakallı bir softa beliriyor.. Gözlerinin fal taşı gibi büyüdüğünü, sesinin perde perde yükseldiğini duyar gibi oluyorum:

— Ey müslümanlar, dünya bir öküzün iki boynuzu üzerindedir. Allah ister ise sizi bir anda hâk ile yeksan edebilir!»

Yarabbi! Bu sözleri söyliyen tercüman, Osmanlı imparatorluğunun softalarına ne kadar çok benziyor!... *Esat Mahmut*

BORSA

İstanbul 6 Ağustos 1934

(Akşam kapanış fiatleri)

Esham ve Tahvilât

İst. dahili	94,50	İş B. Hamiline	9,—
Kuponsuz 1933 istikrazı	96,25	» Müessis	98
Ünitürk I	28,15	T. C. Merkez Bankası	53,—
» II	27,—	Anadolu hisse	26,90
» III	27,—	Telefon	10,50
Mümessil I	48,05	Terkos	19,—
» II	47,20	Çimento	11,40
» III	—	İttihat değir.	14,—
İş Bankası	9,—	Şark »	1,—

Para (Çek fiatleri)

Paris	12,06	Sofya	66,40,25
Londra	632,50	Prağ	19,17
Nev York	79,73,25	Berlin	2,04,58
Milano	9,27,25	Madrit	5,82,13
Atina	83,32,—	Belgrat	34,86,16
Cenevre	2,43,85	Zloti	4,20,88
Brüksel	3,39,—	Pengo	3,99,20
Amsterdam	1,17,58	Bükreş	79,52,50
		Moskova	10,85,75

GÜNÜN HABERLERİ

Anadoluda harmanlara başlandı

Ekser yerlerde mahsul çok iyidir

Zile 6 (A.A.) — Kazanın her tarafında hasat başlamış ve yeni mahsul piyasaya gelmiştir. Buğday kilosu 2,75-3,25, arpa 1,75-2, siyah haşhaş kilosu 10 - 10,50 kuruş arasında satılmaktadır.

Yozgat 6 (A.A.) — Vilâyetin her tarafında harmanlara başlanmıştır. Satış için getirilen yeni buğday piyasada 4,30 a satılmıştır. Bu yılın mahsulü çok iyi ve bereketlidir.

Bir katil cezasını buldu

Gönen 5 (Hususî) — Bir sene evvel Dere köyünden Ahmet namında bir soysuz bir kızı, kaçırmış namusuna tecavüz ettikten sonra öldürmüştü. Zabıta katili aramışsa da bir türlü yakalıyamamıştı.

Ahmet Manisada çobanlık yapıyormuş. Manisadan alınan bir telgrafa göre katilin bir müsademede öldüğü öğrenilmiştir.

Bu suretle katil yapmış olduğu cinayetin cezasını bulmuştur.

Doktorlarımızın seyahati

Ordu 6 (A. A.) — Karadeniz şehirlerini yakından görmek maksadile seyahate çıkan profesörlerimizden Tevfik Salim paşa ile Bürhan ve Sedat beyler dün şehrimize gelmişlerdir. Memleketin güzel yerlerini, hastanelerini gezdikten sonra aynı vapurla İstanbula gitmişlerdir.

Tütün yetiştirmek

Mısırdaki tecrübeler iyi netice vermedi

Mısırda tütün yetiştirmek için fennî tecrübeler yapılmaktadır. Bu tecrübelerin neticeleri hakkında yazılan bir raporda deniliyor ki:

— Tütüne yanma hassasî vermek için lâzım gelen kimyevî maddeler bu topraklarda yoktur. Mısırda ekilen tütünler Mısır ikliminin en ziyade sıcak ve kuru bir zamanında kemale erdiği için iyi işlenemiyor.

Bu rapora göre, Mısırda tütün zeriyatı hususunda daha fazla tecrübeler yapılması faydasızdır.

Bursa kasaplarının kararı ve tayyare cemiyetinin teşekkürü

Ankara 6 (A.A.) — Bursa kasapları 934 ağustos iptidasından başlamak üzere mezbahada kesilecek her büyük hayvandan beş, koyun ve keçiden iki, kuzu ve oğlaktan bir kuruş Türk tayyare cemiyetine teberrü etmeğe karar vermişlerdir. Hamiyetli Bursa kasaplarının bu teberrülerinin senelik yekûnu 1200 - 1500 liraya baliğ olacaktır.

Türk tayyare cemiyeti bu değerli vatandaşlara teşekkür etmiştir.

Maraşta elektrik tesisati

Maraş 6 (A. A.) — Çeltik fabrikasının elektrik santralı ikmal edilmiştir. Şehrin umumî elektrik tesisatının projesi ve fennî keşifleri de yapılmıştır. Yeryer başlanan şehrin imarı işlerinin başında elektrik işi vardır.

Avrupada vaziyet karışık

İngiliz gazeteleri İngiltereye silâhlanmayı tavsiye ediyor

Londra 4 — Daily Mail gazetesi Avrupa vaziyeti hakkında bir makale yazmıştır. Gazete, Avrupadaki vaziyetin 1914 tekine benzediğini söyliyerek İngilterenin akibetini talihe emanet etmekten vaz geçmesini, hava ve sair kuvvetlerine fazla ehemmiyet vermesini tavsiye ediyor. Bu gazete diyor ki:

«Mareşal Petinin bir kaç gün evvelki ihtarını hatırda tutmamız lâzımdır. Mareşal: «Gelecek harp bir şimşek süratile patlıyacaktır» diyor. Böyle bir harbe karşı ihtiyat tedbirlerini vaktinde almak lâzımdır. Bunu ihmal edersek tehlike derhal baş gösterir.»

Amerikada bankalar aleyhine şiddetli bir rapor

Vaşington 6 (A.A.) — Âyan meclisinin bankalar encümeni, bankacıların rolü ve yedi milyarlık ecnebi eshamının Amerika piyasasına sürülmüş olması hakkında gayet şiddetli bir rapor neşretmiştir. Bu raporda bankacılar tarafından Amerikan hamillerinin menafiine karşı en ufak bir alâka bile gösterilmemiş olduğu kaydedilmekte ve Morgan bank, Kuhn Company, National City bank, Dillon Read Company ve diğer bir çok bankaların muamelelerini saymaktadır.

Kızıl ordu

Komünist fırkası merkez komitesinin ve M. Voroşilofun telgrafları

Moskova 6 (A.A.) — Uzak şarkta kızıl ordunun kuruluşunun beşinci senesi münasebetile Sovyet komünist fırkası merkez komitesi M. Blühere ve bu ordunun askerlerine selâmlarını göndermiştir.

Bunda deniliyor ki:

Merkez komitesi, yenilmez kudretini düşmanlarımzn tecrübe ettiği şanlı uzak şark ordusunun memleketimizin hudutlarını ve Sovyet milletlerinin emniyetini her zaman sarsılmaz bir kale gibi müdafaa edeceğinden emindir.

Diğer taraftan müdafaa komiseri M. Voroşilof gönderdiği tebrik telgrafında Sovyet hükûmetinin sulh eseri lehindeki devamlı mücadelesini ehemmiyetle kaydettikten sonra diyor ki:

Kızl ordumuz bütün dünya sulhuna bir kale teşkil ettiği içindir ki onu kuvvetlendiriyoruz.

Stratosfer heyetinin tetkikleri

Waşington 6 (A.A.) — Stratosfer heyetinin elde etmiş olduğu ilmî neticeler, mühimdir. Bilhassa Kozmos şuaatının 18,000 metre irtifada alınmış olan fotoğrafileri çok mükemmeldir.

Sovyet Rusyada bugday

Moskova 6 (A.A.) — Bütün Sovyet Rusyada 31 temmuz da otuz beş milyon hektar vüsatinde buğday biçilmiştir. Bu saha geçen senenin aynı devresine nisbetle 13 milyon hektar fazladır.

GÜNÜN MESELELERİ

İtalyadaki tevkif ve aziller

İki gün evvel Romadan gelen telgraflar İtalyada faşist fırkası erkânından 20 kişinin azil ve 300 kişinin tevkif edildiğini bildiriyordu. M. Mussolininin emri üzerine yapılan bu azil ve tevkiflerin sebebi nedir? Bu hususta telgraflar henüz malûmat vermiyor. Maamafih İtalyadan gelen haberlere bakarak bu hususta bir fikir edinmek kabildir.

Gelen haberlere nazaran İtalya müthiş bir iktisadi buhran içinde kıvranıyor. Memlekette parasızlık son derecededir. Hükûmet tahmin ettiği miktarda vergi toplıyamadığı için bütçede mühim açık vardır.

İtalyada hemen bütün işler veresiye görünmektedir. Hükûmet siparişlerinin bedelini tediye etmiyor, yalnız bir hesap tutuyor. Meselâ bir torpido yapılacağı zaman buna lâzım olan demiri demir müesseselerinden, makineleri makine fabrikalarından, topları top fabrikalarından veresiye alıyor ve inşaat tezgâhları da bunları birleştirip gemiyi yapıyor.

Bu yüzden büyük müesseseler, fabrikalar çok müşkül vaziyettedir. Bunların bir gün takımile kapılarını kapaması ihtimali vardır.

Diğer taraftan halk arasında büyük bir hoşnutsuzluk hüküm sürmektedir. Herkes endişe içinde bulunuyor.

Son tevkif ve azil edilenlerin ekserisi iktisadi işlerin başında bulunanlardır. M. Mussolini bu suretle efkârı umumiyeyi tatmin etmek istemiştir. Bu tevkif ve azillerin vaziyeti ne derece ıslah edeceği yakında anlaşılacaktır.

Soğuk su

Son günlerde her tarafta şiddetli sıcaklar hükûm sürüyor. Bu sıcaklarda en ziyade hoşa giden şey soğuk sudur. Hararetin fazlalaştığı sırada bir bardak soğuk su insana her şeyden lezzetli geliyor. Bir fransız gazetesi, bir köylü kadının soğuk suyu zevkle içerken çekilen yukarıdaki resmini dercetmiştir. Bu resimde kadının suyu içerken duyduğu ferahlık yüzünden okunuyor.

Amerikada işsizler

Atlantic - city (A.A.) — Amerikan iş federasyonu reisi M. William Green beyanatta bulunarak demiştir ki:

Hususî sanayiin halletmek mecburiyetinde olduğu başlıca mesele sekiz milyon işsize iş bulmaktır. İş bulmak, hususî sanayiin kendi menafii iktizasındandır.

İktisadî meydan muharebesi

Montana 6 (A. A.) — Reisicumhur M. Roosevelt söylediği bir nutukta demiştir ki :

Hükûmet mücadeleye henüz başlamış bulunmaktadır. Ziraat ve sanayi menbalarımızı ferdin hotbinliğinden kurtarmak için vereceğimiz mühim meydan muharebesinin arifesinde bulunuyoruz.

Alaskada tayyare ile arazinin fotoğrafisi alınıyor

Tairbank (Alaska) 6 (A. A.) — İki gün zarfında 4875 metre irtifaından 31.000 kilometre murabbaı arazinin fotoğrafisini almış olan dokuz deniz bombardıman tayyaresi Anchoragedan buraya gelmiştir.

TIYATRO MÜSAHABELERİ

Tiyatro zengin, noksansız bir dildir

Biri: A!.. demiş. Öteki kolunu kaldırmış, beriki gözünü açmış. İnsanlar, aralarında anlaşmağa başlamışlar. İnsanların, biribirlerile anlaştıkları işaretlerin kül haline gelmesile dil doğmuş.

Beşer, evvelâ nida ile kulaktan istifade etmiş. Fakat uzuv işaretlerinden de istifade ettiği muhakkak. Acaba neden, daha işin menşeinde, yazıdan evvel, insanlar meram ifadesi için, gözün gördüğü işaretleri, diğer ifade tarzlarına tercih etmemişler? Çünkü işaret mevziîdir. İşaretin önüne set çekilir. Karanlıkta görülmez. Gölgede iyi ayırt edilmez. Halbuki ses duvarlar aşar, kapılar geçer, karanlıkta daha iyi duyulur, vadilere yayılır. Ses, daire teşkil eden bir mevcedir. Ses, konuşanın hayatiyeti, iradesi, azmi ile canlanır. Ses kişinin aynası olmakla kalmaz, ruhun, duygunun aynası olur.

Her şeyin bir dili vardır. Şiirin dili başka, ilmin dili başkadır. Bugün, bu muhtelif dillere bir dil daha karıştı: Tiyatro.

* * *

Dil deyince ne anlarız? Bir takım nidalarla, heceler talâffuz edip söz meydana getirmek ve bu sözlerle konuşmak. Bu mantıkî dildir. Fakat noksandır. Mantıkî konuşmakta işaret yoktur.

Tiyatro bu noksanı tamamlamıştır. Tiyatro, noksansız bir dildir. Gözün gördüğü işaretlerle zenginleşmiştir. Dinamiktir. Kollektiviteye hitap ederken Kolliktiv bir ruh yaratır.

Bu dil muhtelittir. Eserin metni de karışır. Metin bu dilin bel kemiğidir. Modern tiyatroda, en esaslı şeyin metin olduğu inkâr edilemez. Ancak bu metin, sözü uzatmamalı, lüzumsuz lâf sarfetmemeli, gevezeliğe yer vermemelidir. Mizansen üslûbunun tekâmülü, zenginliği, sahneyi iyi bir metinden vareste kılamamıştır. Metne hiç bir kıymet vermiyen, kendi sanatlarile birer şaheser yaratmak iddiasında bulunan en tanınmış rejisörler bile, çok kere sukutu hayale uğramışlardır.

Bu dil, mantığın bildiği dile uymadığı gibi, lûgatin tarifine de pek uymaz.

Kulağın duyduğu nidalarla, gözün gördüğü işaretler, nihayet mahdut mefhumları, bilinen hisleri ifade eder. Halbuki tiyatro böyle bir dil değildir. Işık ve dekor, evza ve etvar, tavır ve hareket, sada ve sessizlikle ifade edilen mefhumlar mahdut olmak şöyle dursun, bilâkis uçsuz bucaksızdır. Bu dil bugüne kadar izah edilmeyen, bilinmiyen binbir hissi ifade eder.

Bu dilin lehçesi, öteki dillerin lehçesinden çok daha geniş ve daha müessirdir.

Nahvi de vardır. Bu nahiv, metne uygun olmakla beraber, lehçesi gibi, daha geniş, daha serbes, daha dinamiktir.

Bu dilin virgülü, iki noktası, taaccüp ve istifham işaretleri de vardır. Perdelerin açılıp kapanması, ışıkların söndürülüp yakılması, bu işaretleri tam yerinde ve tam sırasında koyar. Perde arası «satırbaşı» dır.

İyi bir muharrir nasıl koyacağı virgül ve noktalara dikkat ederse, iyi sahne muharrirleri ve iyi rejisörlerde, tablolar arasında verecekleri fasılaları öyle hesap ederler, perdeleri çabuk indirip çabuk kaldırırlar veya yavaş kaldırıp yavaş indirirler. Perde araları da, eserin uyandırdığı haleti ruhiyeye göre, uzatılıp kısaltılmalıdır.

Dün, tiyatro, bugünkü kadar tekemmül etmemişti. Fakat gene bir dildi. O zamanlar, sahnede herkesin dili meram ifadesine kâfi geldiğinden, tiyatro muhavereye ve kitap yazmağa yarıyan dili konuşmakla iktifa etmiştir.

Bugün tiyatro tam bir ifade oldıysa, bu mutat dilin bize pek fakir ve çok noksan gelişindendir.

Filvaki öyle müessir bir ifade tarzı vardır, ki ne mutat konuşma, ne de bir sahife yazı bu ifadenin yerini tutamaz, yani tiyatro dediğim dil, fikrin, hissin muhtelif safhalarını bir anda meydana koyar. Halbuki sözle yazının bunu yapmasına imkân yoktur. Onlarda, hislerin ve fikirlerin safahatı biribirini teakup eder, biribiri peşi sıra gelir, fakat bir arada toplu olarak görünemezler.

Bu kudret ancak tiyatro dediğimiz dilde vardır.

Renan: «Edebiyatın en iyi şekli, sahne şeklidir» demiş. Bu iddianın, devrinde uğradığı telâkkiyi bilmiyorum. Fakat bugün en doğru sözü Renan söylemiş oluyor.

Asrımızın şiarı isbat ve ikna değil midir? Tiyatro, bundan da kuvvetli bir şey yapıyor; canlandırıyor, yaşatıyor.

Selâmi İzzet

Erzurumda sıcaklar ve kır kampları

Erzurum 6 (A.A.) — Sıcakların şiddeti yüzünden Erzurum halkının büyük bir kısmı kır kamplarına çıkmıştır. Şehre on beş kilometre mesafedeki Ilıca nahiyesi, çadırlarla gelen halkla dolmuştur. Belediye bu kaplıcaların temizliğine, tamirine çok itina ediyor.

Banyoların önünde büyük bir bahçe meydana getirilmiştir. Buraya yakın köylerden iyi bir su getirilmek için lâzımgelen tetkiklerde bulunulmuştur.

Muğla halkevi gençlerinin seyahati

Milâs 5 (A.A.) — Muğla halkevi gençleri dün Bodrumdan geldiler ve Milâs gençleri ve halkı tarafından hararetle karşılandılar. Gençler bugün ve yarın gündüz istirahat edeceklerdir. Yarın Milâsın eski eserlerini ziyaret edecekler, akşam temsil konser ve konferans vereceklerdir.

Fındık mahsulü toplanıyor

Ordu 6 (A.A.) — Fıdık mahsulü bugün toplanmağa başlanmıştır.

AKŞAM KİTAPHANESİ
NEŞRİYATI
Kadıköyünde
NET
Kırtasiye mağazasında satılmaktadır.
Kadıköy, Altıyol No. 1
Tel. 60523

KADIN MODA

Yüzün cildi

Yazın dikkat edilecek noktalar

Kışın açık havada pek gezilmez, sokağa çıkıldığı zaman da mantonun yakası yüzü rüzgârdan, soğuktan az çok muhafaza eder. Halbuki yazın umumiyetle açık havada gezilir, plâjlarda güneş altında yatılır. Bunun için yüzün cildi muntazam ve pürüzsüz olmaz. Buna karşı sürülen kremlerden, pudralardan fazla, yüze yapılacak temizlik banyolarından istifade edilir.

Bu banyolar cildin bütün kirini alır ve berrak bir cilt meydana çıkarır. Ayda bir gün derince bir leğen içerisine fıkır fıkır kaynar su koymalı bir kaşık asülbent (teinture de benjoin) atmalı, baş üzerine kalın bir havlu koyarak leğen üzerini örtmeli ve yüzü sudan çıkan buhara beş dakika kadar tutmalı.

Bu müddet zarfında yüzde su damlaları hasıl olur, bunları bir tülbentle güzelce silmeli; ve hemen taze bir yumurtanın sarısına dört beş damla tatlı badem yağı ile limon suyu katarak karıştırmalı ve yüze sürmeli. Bir çeyrek saat sonra sürülen yumurta kuruduğu vakit yüzü ılık su ile yıkayarak temizlemeli.

Yüze banyo yapıldığı gün yalnız meyva yemeli ve bol su içmeli. Yağlı yemek, et, ekmek gibi şeyleri katiyen yememeli. Daha ertesi günü cildinizin taravetine şaşacaksınız. Her gece yatarken ve sabah kalkınca birer bardak serince su içmeği de unutmamlı. İçilen bu su barsaklara olan faydasından maada cildi de berraklaştırır.

Yanık yaraları

Yanık yaraları ekseriyetle geçtikten sonra da yer bırakır. Uzun müddet bu çirkin izi muhafaza etmemek için zambak yağı sürmek lâzımdır.

Bir zambak soğanını yarım litre tatlı bademyağı içine atarak iki ay bırakmalı. Bu müddet geçtikten sonra bir şişeye süzerek ağzını sıkı kapamalı ve muhafaza etmeli. Yanık yarası tamamile geçtikten sonra bir tülbenti bu yağla ıslatarak yanık üzerine koymalı. Bir kaç gün zarfında ne kırmızılık, ne de nişan kalır.

Hafif bir gazöz

Sıcak havada limonata, gazöz halinde olursa daha fazla ferahlık verir.

Evde hazırlanması kolay bir gazöz tarif edeceğiz:

Toz halinde makine şekeri almalı, bunları ellişer gramlık paketlere ayırmalı. Her pakete üç gram bikarbonat dö sut ve iki üç damla limon esansı damlatarak karıştırmalı ve parafinli birer kâğıda sararak paket yapmalı. Diğer taraftan üçer gram (acide tartiriqe) asit tartrik ayırarak bunları da ayrı ayrı paketlere sarmalı, hepsini teneke bir kutuya koyup saklamalı. İcap ettiği zaman bir litre serin su içerisine bir paket şeker arkasından bir paket asit tartrik dökmeli. Şişenin ağzını kapamalı ve sallamalı. Gazöz hemen olur ve içilebilir.

Plâj ve deniz kıyafetleri

Yazın bu sıcak günlerinde en çok sevilen yerlerden biri de hiç şüphesiz plâjlardır. Denize girip serinlemekten maada bu senenin modası olan plâj elbiselerini, şhortlarını, pijamalarını giyip dolaşmak yahut giyenleri seyretmek ayrı bir zevktir. Bir kaç model dercediyoruz:

1 — Sarı ve turuncu yünden bir mayo üzerine sarı ketenden bir etek. Belinde turuncu muşambadan kemer vardır. Başında sarı keten şapka dar turuncu kurdele ile süslenmiştir.

2 — Açık mavi jerseyden pijama düğmeleri ve kemeri ayni kumaştandır.

3 — Beyaz ketenden (short) denilen kısa pantalon, içinde beyaz yün mayo vardır. Kemeri yeşildir.

4 — Açık yeşil ketenden plâj elbisesi, kemeri koyu yeşil, eşarpi beyaz ve yeşil yolludur.

5 — Gri fanileden pijama. Büyük düğmelerle süslenmiştir. Kemeri kırmızıdır. İçinde mayosu gridir ve kırmızı ile süslenmiştir. Başında büyük kırmız şapkası vardır.

6 — Mavi üzerine lâcivert çizgili jerseyden (short), üzerinde ayni kumaştan blûzu var. Belinde kemeri lâciverttir.

Zarif bir masa örtüsü modeli

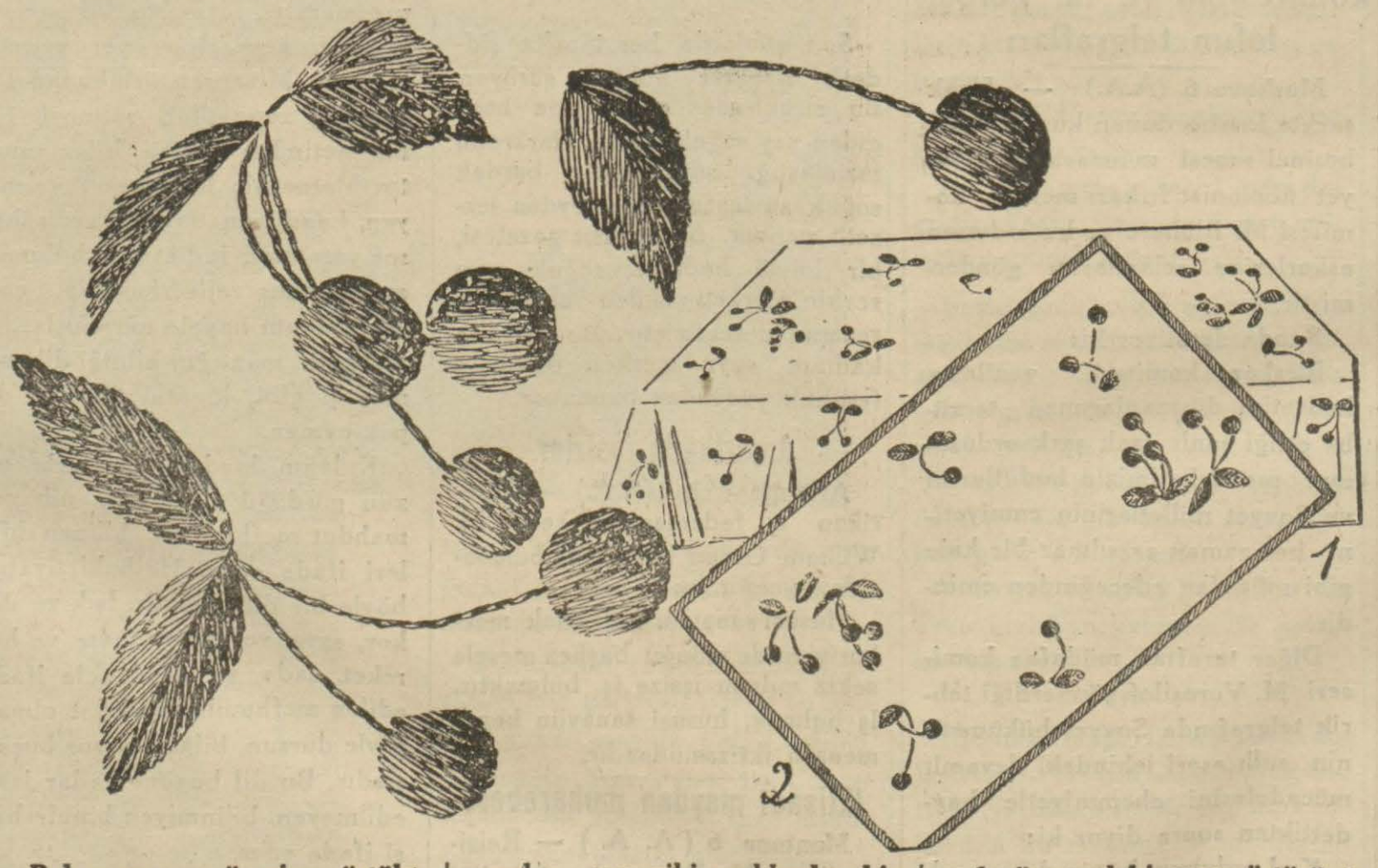

Bahçe masası üzerine, örtülecek örtüler, nazara hoş görünmesi için, zarif ve yıkaması kolay olmalıdır. Resmi görülen örtüde bunların hepsi mevcuttur.

Bej rengi, açık yeşil, mavi, pembe, sarı gibi renklerde bir keten üzerine modeli görülen kirazları serpme olarak çizmeli ve sonra yaprakları yeşil, kirazları kırmızı olarak muline ile işlemeli.

1 nümunedeki masa örtüsünün üzeri ve etrafı kâmilen dolmuştur.

2 numaralı tepsi örtüsünün yalnız etrafı çizilmiştir. Her ikisinin de etrafı yeşil muline ile sarma olarak işlenmiştir.

Sineklere karşı

Sineklerin en fazla rahatsız ettikleri aylarda bulunuyoruz. Sineklerin hoşlanmadıkları kokulardan biri de lâvanta çiçeği kokusudur. Oturulan odada lâvanta çiçeği ruhuna batırılıp ıslatılmış bir sünger bulunursa, sinekler katiyen odaya girmezler.

Tahta kurduna karşı

Yazın ekseriyetle büfelere, elbise dolaplarına küçük kurtlar ariz olur. Bunlar tahtaları yiyerek oyarlar, delik deşik ederler.

Buna mâni olmak için ayni miktar benzinle terebentin ruhunu karıştırmalı, içinde kurt bulunduğu anlaşılan eşyaya bir fırça ile bu ilâcı bolca sürmeli.

Ütü lekesini çıkartmak için

Kızgın ütü ile ütülenerek hafifçe yanıp sararan çamaşırdaki lekeleri çıkarmak için, bazan sabunlu su ile yıkamak kâfi gelmez. Bir bardak su içerisine bir tutam boraks (borax) atıp eritmeli lekeyi bu su içinde yıkamalı ve temiz su ile çalkalamalı. Leke yeri beyaz olur.

Salonu süslemek

Dalları, yaprakları yeşil muhafaza etmek usulü

Rengi yahut şekli beğenilen bir çok yeşil yapraklar vardır. Bunları daima ayni renk ve şekilde muhafaza edebilmek için en iyi usul (sterilize) etmektir. Beğenilen yaprakları ince dallarile koparmalı. Bir vazo içerisine iki bardak su ve bir bardak gliserin atarak karıştırmalı. Yaprak dallarının saplarının yarısına kadar bu suya sokarak bırakmalı.

Vazoda su kalmayınca ayni tertipte su ve gliserin hazırlıyarak vazoya koymalı. Üç dört hafta yapraklar bu suda durduktan sonra sterilize olur. Vazodan çıkararak saplarını silip kurulamalı. İçinde su bulunmıyan boş vazolara bu yapraklar konulursa uzun sene taze halinde kalır.

Diş suyu

Yazın ağza serinlik veren ve gayet iyi dezenfekte eden bir diş suyu tertibi:

Bir litre doksan derecelik ispirto içerisine 5 gram anason ruhu, 5 gram nane ruhu, 2 gram tarçın ruhu, 1 gram karanfil ruhu, 5 gram asülbent, 5 gram toz halinde kırmızı, 5 gram krem dö tartre atarak bir hafta bırakmalı. Eğer 3 gram (acide salicylique) ilâve edilirse diş suyunun antiseptik hassası pek fazla artar ve diş çürümesine, diş etlerinin şişmesine daha fazla mâni olur.

Her diş fırçalandıkça yarım bardak suya on on beş damla atmalı ve ağız bu suyla yıkanıp çalkalanmalıdır.

Boya kokusuna karşı

Yeni boyanmış bir odada yatmak gayet can sıkan bir haldir, boya kokusundan rahatsız olmamak kabil değildir. Bu kokuyu yirmi dört saat zarfında tamamile geçirtmek kabildir.

Odanın orta yerine içinde kireç kaymağı bulunan bir tabak koymalı. Pencere ve kapıları sıkı sıkı kapamalı ve yirmi dört saat böylece bırakmalı. Bu müddet geçtikten sonra kapı ve pencereleri açarak odayı havalandırmalı. Odada boya kokusu hiç kalmamıştır.

Müşkülere cevap

Pembe yüz

Gönül E. hanıma:

1 — İpekli elbiseden ne cins lekeyi çıkarmak istiyorsunuz?

2 — Salı günleri kadın sahifesinde tavsiye ettiiğimiz yüz için ilâçların hepsi faydalıdır. Bunlardan hangisi size daha kolay ve cildinize uygun gelirse onu kullanınız.

3 — Yüzün kendinden tabiî pembe bir renk alması için sıhhatli ve kanlı olmak lâzımdır. Bunun için de spor yapmak, açık havada yaşamak, kan yapacak yemekler yemek icap eder.

4 — Yüzdeki sivilceleri, siyah benekleri geçirtmek için yüzünüzü sıcak su ve kükürtlü sabunla yıkayınız. Yahut bir parça pamuğu sıcak süte batırarak sıkmadan yüzünüze friksiyon yapınız. Kuruladıktan sonra talk pudrası sürünüz.

Kolları şişmanlatmak için

Aksaray Şekerci sokağı Melâhat hanıma:

Kollarınızı şişmanlatmak için jimnastik yapmalısınız. (Extenseur) denilen aletle yapılacak hareketler çok faydalıdır. Elle top oynamak, uzağa top atmak. Ellere alter (altere) alarak beden hareketleri yapmak bazuları kuvvetlendirdiği için kollarınız kalınlaşır ve şişmanlar.

Genç bir sanatkârla 1 saat..

Bataklı damın kızı.. filminin baş artisti Talât B. neler anlatıyor?

Evvelâ ressamlık, sonra tayyareci olmak hevesi, sonra itfaiyecilik, sonra da artistlik...

«Bataklı damın kızı» filminde baş erkek rolünü oynıyan Talât bey son seneler içinde Darülbedayi sahnesinde pek ziyade göze çarpan genç bir sanatkârımızdır. «Kaçakçılar», «İstanbul sokakları» filimlerinde en mühim rolleri yapan Talât sahnede de Pergünt, Hamlet gibi, Otello gibi gayet ehemmiyetli rolleri oynamıştır.

Talât, Ertuğrul Muhsinin bıraktığı bir çok rollerde üstadının sesi, üstadının hareketlerile hakikaten sahnede genç ve ikinci bir Muhsin yaratmıştır. Zaten Talât başlı başına Ertuğrul Muhsinin eseridir.

Talât beyi sahnede ve sinemada çok genç görmeğe alışmışızdır. Halbuki kendisi hakikatte hiç te böyle değil.. İlk sözü:

— Ne yaşlı gösteriyorum.. değil mi?. Oldu.. Geçen gün bir hanımefendi bana «45 yaşında var mısınız?» diye sordu. Halbuki kaç yaşındayım biliyor musunuz? Tahmin edin...

— Belki 30-32...

— 25 yaşındayım... Saçlarım çok erken döküldü. Fakat bundan müteessir miyim? Katiyen değil. Ne yapayım, dökületeği varmış, dökülmüş.

— Sahneye ve filim hayatına nasıl atıldınız?

— Çok gariptir. Evvelâ ressam olmak istemiştim. Fakat resme hiç istidadım yokmuş. Bunda muvaffak olamıyacağımı anlayınca tayyareci olmağa karar verdim. Tayyare mektebine girdim. Fakat ailem:

— Katiyen buna razı değiliz!. diye dayattı. O zaman tayyarecilikten de vaz geçtim. Makinist oldum. Bir müddet böyle çalıştım. Sonra itfaiyeye girdim. Bir müddet te böyle çalıştım.

Bir gün Tepebaşından geçiyordum. Tiyatronun önünden yürürken bir ilân gözüme ilişti. Bir piyes reklâmı idi. İçimden bir ses:

— Sen bunda muvaffak olamaz mısın?. dedi. Düşündüm. Acaba içeri girip bir müracaat etsem mi?. O zamana kadar bunu hiç düşünmemiştim. Kısa bir tereddüt devresi.. Girdim.

— Kaydedelim de bir bakalım... dediler.

İlk defa olarak Hamlette gayet ehemmiyetsiz bir rol verdiler. Figüran olmuştum.

— Arasıra uğra.. dediler. İşte bu suretle tiyatro hayatına girdim. İşin garibi gene Hamlette en büyük rolü ilk defa oynadım. Hamlet benim hayatımda çok büyük tesir yapan bir piyestir. Bundan sonra başta Pergünt bir çok ehemmiyetli eserler oynadım.

— Sinema?

— Sinemada Kaçakçılar, İstanbul sokakları... Kaçakçılarda benim idare ettiğim otomobildeki o feci kaza bende müthiş bir intiba bıraktı. Hâlâ arkadaşım Saidin bozulmuş yüzüne bakamıyorum. Şimdi Bataklı damın kızını çeviriyoruz.

Talât bey, ve filimdeki iki rolü

— Sinemadan hoşlanıyor musunuz?

— Hiç.. Hiç bir heyecanı yok. Sahne tamamile başka... Ve çok cazip...

— Hayatta en sinirlendiğiniz şey nedir?

— Şimdiki halde filim için «Bataklı damın kızı» filmi için uzattığım bıyıklarım. Sormayın bunlar benim için ne büyük bir sinir oldu. Daima elim orada.. Hani bazan teker teker koparıp yolmak arzusunu zor yeniyorum. Filim biter bitmez derhal keseceğim... Sanki olduğumdan fazla yaşlı göstermiyormuşum gibi bu bıyıklar beni büsbütün ihtiyarlatıyor.

— Durun daha bakalım. Gençsiniz... Evlenmeği nasıl buluyorsunuz?

— Katiyen evlenmemeğe karar vermiş bir adamım.

— Sebep?

— Çünkü evlenince çalışamıyacağıma kaniim. Ben böyle düşünüyorum. Üstat Hüseyin Rahmi bir beyanatında 42 roman yazdım. Eğer evlenseydim 4 roman yazamazdım diyor.

Doğru söz...

— Aşk?

— İnsan âşık olduğu zaman «niçin âşık oldum!» diye üzülüyor. Olmadığı zaman da «neden olmuyorum?» diyor.. Maamafih daha iyisi hiç olmamak.. Onu da olmıyacağım...

Hikmet Feridun

AKŞAM

İlân tarifesi

Sahife		Kuruş
1	Santim	400
2	»	250
3	»	200
4-5	»	100
İç sahifelerde	»	60
Son ilân sahifelerinde	»	30

Bir ay içinde 100 santimden fazla ilân verenlere hususî tenzilâtlı tarife tatbik olunur.

Mektep ve neşriyat, doğum, nişan, akit, teşekkür ve ölüm, icra, tapu ve mahkeme ilânları için hususî tarife tatbik lunur.

Gazetemizde neşredilecek ilânlar için müracaat yeri:

İlâncılık kollektif Şirketi

Ankara caddesi, Kahraman zade han. Tel. 20094-20095

Nazillide bir pamuk istasyonu açıldığını yazmıştık. Yukarıdaki resim istasyon binasını gösteriyor.

Tefrika No. 19

Loyd Corcun harp hatıratı

Umumî harbin esrarı

Fakat o tarihte Wilsonun sıhhati iyice sarsılmış ve feci sukutun uçurumu kenarına gelmişti. Binaenaleyh Balfourun seyahati zamanında kendine söylenen şeyleri unutmuş olabilir. Maahaza İngiliz ve Amerikan milletlerinin münasebatındaki istikamet ve doğruluğun muhafazası için bu hakikati kayde ve hatayı düzeltmeğe lüzum gördüm. Gerek eşhas gerek devletler arasında iyice anlaşmak için hüsnü niyet sahibi olmak bir şart olarak lâzımdır.

Vilsonun beyhude ümidi

Amerika reisicumhuru Wilson i'lânı harbe karar verdiği zaman kendisi için harp yapmak zarurî bir şey olacağına henüz katî surette kanaat hasıl etmiş değildi. Öyle zannederim ki Amerika devleti o tükenmez menabiile müttefiklerin tarafında görünmesi her hangi Amerikan askerinin kanı dökülmesine hacet kalmaksızın sulhu temin etmeğe kâfi geleceğini ümit etmiştir.

Wilsonun itikadına göre Almanya ile müttefikleri Wilsonun harbe girmek istediğini öğrenir öğrenmez böyle bir kombinezon karşısında harbe devam etmeğe imkân olmadığını anlıyacaklar ve harpten vazgeçeceklerdi. Bunun için Wilson Almanya ile müttefiklerinin vaziyeti iyice kavrıyabilmeleri için bunlara vakit bırakmak istemiştir.

Wilsonun merkezî devletlerin hakikati tamamile anlıyabilmesi için harp istihzaratını kasten salladığını katî surette iddia etmek doğru olmasa bile Amerikanın askerlerini muharebeye hazırlamakta gösterdiği teahhurda ve askerler hazırlandıktan sonra bunları cepheye göndermekte gecikmesinde bu düşüncenin de bir âmil olduğu muhakkaktır. Yoksa bu gecikmeleri tevil ve izah etmeğe imkân yoktur.

İngiliz imparatorluğu harbi umumîye dahil olduğu zaman elinde küçük bir meslekî ordu olduğu halde altı ay içinde şark ve garp harbi sahnelerine 500,000 kişi sevketmişti.

Harbin ilânı zamanında bu askerler ya hiç askerî talim görmemiş, yahut iptidaî bazı talimler görmüş bulunuyordu. Halbuki Amerika harbe girdikten ancak altı ay sonra bir Amerikan fırkası harp cephesinin en sakin bir yerinde ilk defa siperlere girmişti. Amerika harbe girdikten ancak on iki ay sonra ancak bir fırkalık bir Amerikan cüzütamı düşmanla karşılaşmıştı.

İngiltere harbe iştirakten sonra bir sene içinde cepheye 900,000 asker göndermiş ve 170,000 kişi zayiat vermişti. Eğer 1918 mart felâketi olmasaydı reisicumhur Wilsonun muazzam Amerikan ordusunu hangi tarihte harbe sokacağını kimse bilemiyecekti. Her halde Vilson 1918 savaşlarına ciddî surette iştirak etmeği tamim etmemişti.

Çünkü böyle bir muharebe için henüz kâfi derecede esliha ve vesaitte techizat hazırlanmış bulunmuyordu.

Velhasıl Amerika gayet garip bir vaziyette harbi umumîye girmiş ve bunda devam etmişti.

Amerikan askerinin silâhı yok

Fransa sahnei harbine az olsa da gönderilen Amerikan askerinin tüfeği bile yoktu. Bu gönderilen asker, Rusyanın harpten çekilmesi ve Fransanın bitap olması üzerine tahaddüs eden gayet tehlikeli vaziyet karşısında harbe girmeğe mecbur kaldığı zaman Amerikan askerleri tüfeklerini İngiliz ve Fransız ordusundan ariyet almışlardı. Gariptir ki harbin sonuna kadar Amerikan askerinden pek azının kendi silâhı bulunmuş ve diğerleri silâhlarını hep müttefiklerinden ariyet almışlardır.

İngilizlerle Fransızlar Amerikan kuvvetlerine yalnız tüfek değil, tayyare ve diğer techizat vermeğe mecbur kalmışlardır. Amerikan kuvvetlerinin silâhsız bulunmalarını izah edecek ve makul gösterecek ortada bir sebep bulmak mümkün değildir. Amerikanın sanayii harp için hazırlanmamış denilemez. Çünkü Amerika fabrikaları çoktanberi müttefikler için para mukabilinde silâh ve techizat imal ediyorlardı. Amerikada para için bu kadar silâh yetiştiren fabrikaların Amerikanın kendi orduları için silâh yetiştiremediği havsala almaz bir iştir. Amerikanın azîm sanayi menabii müttefiklerin hesabına çoktanberi harp mevaddı yetiştirmek üzere tanzim edilmiş bulunuyordu.

Amerikanın eski reisicumhurlarından Abraham Lincoln da sulhü seviyordu. Şimdiye kadar hiç bir milletin mukadderatı başına bu adam kadar insanî düşünen bir reis gelmemiştir. Her hangi bir ihtilâfta ve meselede dahli olan bir adamı idam ettirmek kalbini en ziyade mükedder eden bir şeydi.

Fakat bir defa harbe girmeğe mecbur kaldığı zaman şampiyonluğunu deruhde eylediği mukaddes davasının zaferini temin edebilecek her hangi tedabiri almağa bütün gayret ve dehasını sarf ve tahsis etmişti. Lâkin Vilson Lincoln değildi.

Amerikanın gevşek ve gayretsiz olarak harbe girmesinden sarfı nazar harp içinde Amerika ile müttefikleri arasında iki tarafın heyecan ve asabiyetini tahrik eden hadiselerin çıkmasına meydan verilmiştir. Bu cümleden biri Amerika hükûmetinin Amerikan tezgâhlarında İngiltere ve Avustralya hükûmetleri hesabına inşa edilmekte olan gemilere vaziyet etmesinden neşet etmişti. Bu hadise İngiltere ile Amerika arasındaki vaziyetin ne kadar karışık ve nazik olduğunu gösteren bir misaldir.

İngiliz - Amerikan kıskançlığı

Alman tahtelbahirleri İngiliz nakliye gemilerini mütemadiyen batırarak azaltıyordu. İngilteredeki inşaatı bahriye tezgâhları bu zayiatın ancak bir miktarını telâfi eylediğinden İngiliz ticareti bahriyesi süratle küçülüyor ve sönüyordu. İngiltere ticareti bahriye filosunu arttırmak için değil, belki eski vaziyetini muhafaza ve telâfi edebilmek için Amerika inşaatı bahriye tezgâhlarına bir hayli gemi sipariş etmişti. Halbuki İngilterenin eski ticareti bahriye tefevvukunu çekemiyen Amerikadaki kuvvetli ve nafiz bazı mahafil mezkûr siparişleri İngilterenin ticareti bahriye tefevvukunu bir kat daha arttırmak maksadına atfetmişlerdir. (Arkası var)

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇYÜZÜ

Yazan: SULEYMAN KÂNİ — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur — Tefrika No. 333

Abdülhamidin hesabı doğru çıkmadı murahhasların şahsı iyi kabul görmedi

Berlin kongresinde Almanya murahhası Hohenlohe kongrede işittiklerinden, gördüklerinden bazılarını şöyle anlatmaktadır:

(Bismarkın evine gittim. Bana Türk murahhaslarından hoşnutsuzluğundan bahsetti; (kongrenin muvaffakıyetsizliğinden bir fayda elde etmek zannında bulunuyorsa devleti aliye yanlış yola gidiyor; yeni bir karbin neticesi Türkiye zararına devletlerin aralarında itilâfından ibaret kalacaktır.)

Yolunda sözleri açıktan açığa Türk murahhaslarına söylediğini anlattı. Sonra köpeğinden söz açıldı.

Prens Bismark dedi ki:

— Köpeğimin terbiyesi henüz ikmal edilmemiştir. Kimleri ısırmak lâzım geleceğini daha bilmiyor. Bilmiş olsaydı Türkleri ısırmış olacaktı!

Bismark Mehmet Ali paşanın murahhaslığa tayinini nezakete mügayir addediyor.

— Kara Teodori müslüman mıdır?

Diye sordum! Bismark:

— Her halde üç murahhasın biricik müslümanı Mağdeburğlu Mehmet Ali paşadır!

Dedi.

17 haziran akşamı prens Bismarkın ziyafetinde bulundum. Kara Teodori ile Mehmet Ali paşa henüz bana prezante edilmemişlerdi. Bunların birincisi genç ve hilekâr; ikincisi ise akıllı, fakat az emniyet verir görünüyordu.

Sofrada Bikonsfild çirkin yahudi suratile hiç hoşuma gitmiyor.

Şovalof tam saray adamı; daima mütebessim ve mütefekkir.

21 haziranda bir aralık sigara içtiğimiz esnada Mehmet Ali paşa bana tekrar muharebe olursa İstanbul önünde duran Rus askerinin mahvolacağını iddia etti. Ben de bu fikirdeyim.

23 haziran akşamı bir suarede bir alay deliye rasgeldim: Ermeniler beni selâmladılar. Karadağlı Petroviç bir haydut kıyafetinde idi.

15 temmuz içtimaında Şovalof Şıpka kurbunda bir abide tesisini teklif etti, nutkunu öyle heyecanla okudu ki teessüründen bir an tevakkufa mecbur kaldı. Fakat Türk murahhası Kara Todori Rusların maksadı bu mahalli tahkim etmekten Türkleri menetmek olduğunu söyledi; Şovalofun kalplerde hasıl ettiği rikkat hummasına bir bardak soğuk su döktü!

Berlinde Osmanlı murahhasları ve Bismark

Berlin kongresine Avrupa devletleri başvekil ve hariciye nazırlarını murahhas tayin eylemişlerdi.

Devleti aliyece de bu meclisin müzakereleri ve kararları hayat ve ölüm meselesi hükmünde olduğu için Saffet paşanın (3 cemaziyülâhır 1295 - 9 zilhicce 1295) hem sadrıazam ve hariciye nazırı olması, hem de Ayastafanos sulh mukaddematı mükâlemesinde bulunması sebebile Osmanlı birinci murahhaslığına tayini icap ederken onun yerine hıristiyandan bir başmurahhas gönderilmesi Abdülhamide bir siyasî incelik göründü.

Nafıa nazırı Kara Todori paşa başmurahhas olduğu gibi yanına askerî ve ikinci murahhas olarak ta mühtedi müşür Mehmet Ali paşa verildi.

Murahhasların şahısları Abdülhamidin memulü hilâfına kongrece hüsnü kabule mazhar olmadı. Buna Ayastafanos mukavelesini imzalamış mağlûp devleti aliyenin murahhası olmanın müşkülâtı da ilâve edilince Kara Todori Mehmet Ali paşalarla üçüncü murahhas Berlin elçisi Sadullah beyin kongrede vaziyetleri anlaşılır.

Kongrenin ilk içtimaında devleti aliyeyi yalnız Sadullah bey temsil etti. Çünkü birinci ve ikinci murahhaslar vaktinde Berline yetişememişlerdi!

Kongre reisi prens Bismark ilk sözlerinde:

(Burada içtimaımızdan maksat Ayastafanos muahedesini 1856 ahitnamesini imza etmiş devletlerin serbestçe müzakeresine arzetmektir. Mesele Avrupanın son derece muhtaç olduğu sulhu yeni teminat üzerine bina eylemektir).

Demişti. İngiliz başmurahhası Bikonsfilt İstanbulu Rusya silâhının tehdidinden kurtarmak maksadile:

(Rusya askerinin İstanbul civarında bulunmalarını tehlikeli görüyorum. Rus askerleri mütareke ile tayin olunan hattı geçtiler. Bu vaziyet muhataralıdır. İki asker arasında müsademe vukuundan korkuyorum. Ufak bir ârıza veya şayia büyük felâketleri, belki İstanbulun zaptını intaç edebilir. Böyle muhataralar mevcut iken kongrenin müzakerelerde bulunması münasip olur mu? Her şeyden evvel şu mesele hakkında kongrenin dikkatini celbederim.)

Dedi. Rus murahhasları:

(Askerimiz bulundukları yerlerden çekilirlerse pek büyük tehlikelerden korkmakta olan İstanbul hıristiyanları arkalarından geleceklerdir! İstanbulun birdenbire zaptı gibi bir muhatara büsbütün bertaraf edilmiştir.)

Cevabını verdiler. Prens Bismark hemen atıldı:

— Bu asker çekilmesi keyfiyeti kongrenin vazifesi haricindedir. Bunu İngiltere ve Rusya murahhasları kendi aralarında müzakere etmelidirler. İtilâf hasıl edemezlerse kongrece müessir bir vesatette bulunulabilir. Lâkin İngiliz murahhaslarının Rusların cevabını mukni addedeceklerini ve kongre müzakerelerini tehire sebep olmıyacaklarını zannederim.

Diyerek bu münakaşayı kapattı. Devleti aliye murahhası Sadullah bey:

— Rusya murahhaslarının dediği gibi Rus askerlerinin çekilmesi İstanbulca bir muhatarayı mucip olacağı sözünü kabul etmem. Umumî asayiş tehlikede değildir. Osmanlı askeri payitahtın sükûn ve asayişini muhafazaya kâfidir. Bilâkis Rus askerinin şehir civarında bulunmakta devamı bunu ihlâl edebilir.

Diye mübahasenin devamına çalıştı. Bismark ise:

— Bunun müzakeresi bitti.

Sözlerile Sadullah beyi sükûta mecbur etti.

Bosna, Hersek meselesinin müzakeresinde Avusturya başmurahhası hariciye nazırı kont Andraşi:

(Muharebenin menşei Hersek ihtilâlidir. Devleti aliye bu ihtilâli bastıramadı. Civariyet hasebile Avusturya bundan müteessir ve mutazarrır oldu. Bosna ve Hersege idarî bir muhtariyet verilmesi de Avusturya için muhataralıdır. Devleti aliye bundan sonra oraları salim bir idare altında tutamıyacak; ihtilâlden zarar gören ahaliye malen muavenet icrasına da kudreti yoktur. Oralarda hüsnü hâlin teminine yarıyacak bir karar ittihazını teklif ederim!)

Demesi üzerine İngiliz ikinci murahhası lord Salzbori Bosna ve Hersek eyaletlerinin Avusturya tarafından askeri ikamesile idaresi hayırlı olacağını beyan etti.

Bismark için devleti aliye bir «tefviz» diyarından başka şey değildi. O da:

— Bosna ve Hersekte daimî asayişin husulü ancak Avusturya gibi mücavir bir devletin oraya el koymasına mevkuftur!

Diye bu teklifi Almanya namına kabul eyledi. Devleti aliye başmurahhası Aleksandr paşa:

— Bosna, Hersekte asayişin muhafazası, idarece hüsnü hâlin temini bihakkin devleti aliyeye aittir. İhtilâlin temadisine Sırbistan ve Karadağ isyanlarının, Rusya muharebesinin zuhuru sebep oldu.

Yolunda müdafaaya kıyam etti; amma Fransa murahhası Avusturyanın orasını işgaline bir Avrupa zabıtası nazarile bakılacağından, İngiliz başmurahhası devleti aliyenin zâfından bahseylediler. Prens Bismark Kara Todori paşaya şu katî ve kestirme cevabı verdi:

— Kongre devleti aliyenin istediği yerleri elinde ipkaya çalışmak için değil, ancak Avrupanın halen ve istikbalen asayişini muhafaza maksadile teşekkül etmiştir. Bunun için devleti aliyenin bu kararı kabul etmesi lâzım gelir.

(Arkası var)

Falk Sabri

HAYVANLAR ALEMI

Büyük kıtada 280 sahife - 350 resim
4 renkli lâvha - 8 metin harici tablo

Bu meraklı, eğlenceli kitabı okudunuz mu?

Fiyeti: Heryerde 150 kuruştur.

Taşra için posta ücreti alınmaz.

Tevzi ve satış merkezi yalnız:
AKŞAM KİTAPHANESİ

121, Ankara caddesi, İstanbul
Para yerine posta pulu da gönderebilirsiniz.

"Akşam„ın edebî tefrikası: 55

PATRON

Bürhan Cahit

— İyi görüyorsunuz Suat bey. Zaten bunun için ki medenî kanun boşanmaları o kadar güçleştirdiği halde gene evlenme vakaları kadar ayrılma davaları oluyor. Bu da gösteriyor ki bu neslin mühim bir kısmında ev, aile ocak sevgisi ve terbiyesi zayıftır.

— Doğrusunu isterseniz bunda kızlardan fazla ailelerinin günahı var. Görgüsüz anneler ve babalar bugünün kadın hürriyetini kavrıyamıyorlar. Zannediyorlar ki ahlâk, benlik, gurur gibi ferdî meziyetler,peçe ve çarşafın, harem ve selâmlığın esir ettiği bayat, çürük şeylerdir. Bunlara da dudak büktüler.

Suat Rahmi bu mevzua temas eden bir şey hatırlamış gibi bir saniye durdu. Sonra dedi ki:

— Bakınız geçen gün klüpte bir kaç bekâr arkadaş bu mesele üzerinde konuşuyorduk.Hemen hepsimiz ayni noktada birleştik. Bir çok kızlar bizi korkutuyordu. Onlarda sıcak, yumuşak, sükûnetli bir yuva kurmak kabiliyeti göremiyorduk.

Arkadaşlarımdan hemen hepsinin belki yarımşar düzüne genç kız ahbapları var. Bunlarla gezer, eğlenirler ve hem kızlardan hem de ailelerinden çok müsamaha gördüklerini söylerler. Bunlar az çok tahsil görmüş, oldukça iyi vaziyette kızlar... Fakat bütün arkadaşlar onlarla evlenmeği düşünmüyorlar.

— Niçin?

— Her halde bu kızlarda ev kadını için aradıkları meziyetleri bulamıyorlar demek. Ecnebi dili öğrenen, giyinmesini bilen, hele dansetmekte rekorlar kıran genç kızlar bizim arkadaşlara emniyet vermiyorlar olacak. Benim doğru bulmadığım şey arkadaşların şöyle sudan bahanelerle ahbap oldukları bu kızlarla fazla düşüp kalkmalarıdır. Kim bilir. Belki de onların bu alâkası kızlara ümit veriyor. Bu ümitlerle fazla açılıyorlar. Halbuki bu dökülüp saçılma erkeklerin şüphesini kurcalıyor... İşi eğlenceye döküyorlar...

Halbuki Avrupada aile kızlarile bu kadar lâübali olmak mümkün olmadığını söylerler. Orada bir aile kızına bu kadar hulûl etmenin manası onunla evlenmek fikrini ifade edermiş..Bizim arkadaşlar maşallah her saat başka bir kızla eğlenip geçerler. Şüphe yok ki onlar bu dostluklardan fırsat buldukları kadar istifade ediyorlar.

Geçen gün çapkın bir arkadaşla ayni bahis üzerine konuşuyorduk. Bana yeni tanıştığı güzel, zengin bir kızla olan macerasını anlatıyordu. Dedim ki:

— Mademki bu kadar beğeniyorsun, evlensene.

Güldü:

— Nasıl evlenirim, dedi. Güvenemem ki! Bana bu kadar müsait davranan genç kızın benden evvel veya sonra daha başkalarına da ayni müsamahayı göstermediğini, göstermiyeceğini nereden bilirim. Bugünün bir çok kızları evlenecek erkekleri düşündürecek kadar müvazenesiz.. Olgunlaşmış kızlar yetişinciye kadar iyi bir ev kadını bulmak müşküldür.

Arkadaşıma hak verdim. Her yere dalıp çıkan, her daveti kabul eden, yaşının kıyafetini bırakıp sokak kadını modasını takip eden genç kızların sakin bir aile yuvası kuracaklarından şüphe etmek hakkımızdır. Ben kendi hesabıma da bu kategorideki kızların ev kadını olacaklarına inanmam.

Seviye bu bahsi merakla, dikkatle dinliyordu.

— Evet, dedi. Bir çokları hafiflikle, serbestliği ayıramıyorlar. Hayatın oyalayıcı, sürükleyici günlük cazibelerine kapılıyorlar ve sonra kendilerini kurtaramıyorlar. Fakat bence de bunun mesuliyeti analarda, babalardadır. Onlar memleketin içtimaî bir inkılâp geçirdiğini bilerek hareket etmelidirler.

Suat Rahmi kuvvetle tastik etti:

— Muhakkak ki mesuliyet onlarındır. Türkiyede bütün eski akidelere nihayet veren bir inkılâp olmuştur. Her inkılâp mevcut âdetleri, telâkkileri sarsar, yeni ve daha kuvvetli âdet ve görenekler yerleşinciye kadar o devri idrak eden nesiller biraz bocalar. İşte bugünün kızları ayni vaziyette.. Fakat onlar muhakkak tehlikeyi sezemezler. Onları idare edecek aileleridir. Bugünün bir çok kızları fena görenlere kurban gidiyorlar. Henüz teessüs etmiş bir aile imanı yok. Bunun için ayrılma vakaları evlenmelerle bir hizada gidiyor. Mahkemelere kadar dayanan aile geçimsizliklerinden başka geride ne yüz kızartıcı vakalar da geçiyor.

Genç kadın her bahiste o kadar lâkayt görünen Suat Rahminin bu meselede telâşlı ve heyecanlı oluşuna hak veriyordu.

Dedi ki:

— Söylediklerniz çok doğru Suat bey. Bir kısım genç kızların kafasında kadınlık gururunu koruyacak ciddî hiç bir akide yok. Akıntıya kapılmış bir yaprak gibi süzülüp gidiyorlar. Öyle genç kızlardan bahsediyorlar ki erkek arkadaşlarile barlarda, balolarda, sabahlıyorlar.

İşte bu kadın hürriyetinin manasını anlamamaktır. Ben firenk tahsili gördüm, oldukça serbes bir aile hayatı geçirdim. Fakat uzviyet itibarile zayıf olduğumuz için erkeklerle her davada yanyana gidemiyeceğimize kaniim. O fikirdeyim ki kadın, cinsî vazifesi itibarile erkeğin hislerini ve arzularını takip etmeğe mecburdur.

Bakın ben evli bir kadın değilim. Öyle iken hayatıma velev ki iğreti şekilde bağlanmış olan adamın ismine hürmet ediyorum. Bunu yapmıyabilirim. Fakat telâkkiler, itiyatlar, hattâ kanunlar kadını daha ağır cürümle itham ediyor. Kocasını ve yahut âşıkını aldatan kadın onun güzelliğinden istifade etmek istiyenlerin aldattıkları bir kadın olmuyor mu?

Seviye ikinci viski bardağında son damlaları dudaklarında kurutarak ilâve etti:

— Bence kadınlar, bugünün kadınları çok bedbaht mahlûklardır. Sevseler gülünç olurlar, sevmeseler aldatsalar günahkâr olurlar. Hayatta gıpta ettiğim, hattâ kıskandığım kadınlar hangileridir biliyor musunuz. Çok zengin olanlar. Fakat bu zenginliği bir erkeğin kesesine borçlu olmıyanlar... Böyle bir kadın güzelliğine mağrur olabili: Fakat ailesinden bir şey bulmıyan bir kadın ne kadar güzel olursa olsun gene satılık bir metadan başka bir şey değildir.

(Arkası var)

AKDENİZDE

TÜRK AKINCILARI

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN **Tefrika No. 136**

Murat bey arasıra Prensesin evine uğrıyordu. Bugün saçları beyazlaşan (Mari) yi o zaman ne derin bir aşkla sevmişti..

İstanbul sokaklarında hazin bir karşılaşma..!

Murat reis bir haftadanberi İstanbulda bulunuyordu.

Bu müddet zarfında iki defa Sultan Beyazıdın huzuruna çıkmış ve padişaha yaptığı işlerin hesabını vermişti.

Kaptanı derya Ahmet paşanın yardımile ikinci Beyazıdın gazabına uğramaktan kurtulan Murat bey İstanbulda (Navarin kalesi fatihi) ünvanile tanınmıştı.

Murat, halkın kendisine verdiği bu ünvandan hiç te memnun değildi. Çünkü Navarin kalesinin zaptında yalnız kendisi gayret göstermemişti. Bu büyük ve kanlı muharebede Kemal reisle Ahmet ve Yakup paşaların da hizmet ve gayretleri görülmüştü.

İstanbul halkının Murat hakkında gösterdiği itimat ve tevecüh diğerlerini kıskandıracak kadar büyük ve şümullüydü. Murat, bu kıskançlıkların günün birinde kendi aleyhinde vereceği neticeleri düşünüyordu.

Murat reis İstanbula geldiğinden memnun değildi. Akdenizde başı boş gezen korsanlar gibi dolaşmaktan zevk almıştı. Eğer Ahmet paşa padişahı ikna edebilirse, Murat bey gene Akdenize çıkacak ve (Boğaz gözcüsü) sıfatile Adalarda dolaşacaktı.

* * *

Murat bir gün Beyazıt meydanından geçerken, yanında iki uşağın yavaş yavaş yürüdüğü bir arabaya rasladı.

Bu uşakların ikisi de Rumdu.

Murat yoluna devam ediyordu..

İçinde yüzü ve başı örtülü bir kadın başı görünen araba biraz ileride durmuştu.

Murat arkasından bir ses işitti:

— Biraz durur musunuz, Murat bey?

Uşaklardan biri rumca olarak şu sözleri de ilâve etmişti:

— Prenses sizinle görüşmek istiyor!

Murat reis birdenbire şaşalamıştı.. Kendisile görüşmek istiyen prenses kimdi?

Geriye döndü..

Bacakları biribirine dolanmıştı.. Yürüyemiyordu. Kiminle karşılaşacağını bilmediği halde kalbi kopacak gibi çarpıyordu.

Arabanın önünde durdu..

Murat bey uzun senelerdenberi macerasız yaşıyan bir adamdı. Gençliğinde yaptıklarını hatırlamak bile istemiyordu. Maziye ve geçmiş hatıralara karşı çoktan arkasını çevirmişti.

Arabadan uzanan bu kadın hiç şüphe yok ki Muradın eski sevgililerinden biri idi.

Meçhul kadın başındaki ince örtüyü kaldırdı.. Ve yüzünü açtı:

— Beni tanıyamadın mı, Murat bey?

Murat evvelâ bu sesi tanıdı.. Sonra dikkatle kadının yüzüne baktı:

— Aradan geçen seneler sizi ne kadar değiştirmiş, prenses Mari?!

Uşaklar biraz geriye çekilmişlerdi.

Murat bey prens (Dimitriyos) un kızını gözlerinden tanımıştı.

Prenses Mari:

— Saçlarım çok çabuk beyazlaştı. Yüzüm değişti.. Vaktinden evvel ihtiyarlamışım, değil mi Murat bey?

Diyerek içini çekti..

Prensesin yüzü gülüyordu.. Fakat, eski güzelliğinden eser yoktu.

— Fatih Sultan Mehmetle (Mora) seferinden birlikte dönerken, geçirdiğimiz o mesut günleri hiç bir zaman unutmadım, Murat bey!

Ve Muradın henüz çökmemiş iri vücudundaki diriliğe biraz gıpta, biraz da takdirle bakarak:

— Siz hâlâ gençsiniz! dedi - İstanbula yeni geldiniz, değil mi?

Murat mütevazi bir dost edasile başını salladı:

— İltifat ediyorsunuz! Uzun yıllardanberi dalgaların koynunda yaşıyan bir adamın çabuk ihtiyarlamamasına ben de sizin gibi şaşıyorum! İstanbula geleli henüz bir hafta oldu. Siz nasılsınız?

— Ben babam öldükten sonra (Limni) den İstanbula gelmiştim. Teyzemin evinde oturuyorum. Aradan geçen bu uzun yıllar içinde, taşların bile tahammül edemiyeceği ne büyük ıztırap ve felâketler gördüm, Murat bey!

Prenses, Muradın ciddiyetini görünce:

— Sizin gibi bir eski dosta rasladığıma o kadar çok sevindim ki... Yolunuz düşerse bir soğuk şerbet içmek üzere evimize uğrar mısınız?

— Nerede oturuyorsunuz?

— Haliçte.. Cibali sahilinde. Kırmızı boylı bir köşk.

— Gelirim... Hergün evde misiniz?

— Ayda bir defa bile sokağa çıkmıyorum. Bugün Balıklının ziyaret günüdür. Babamın istirahati için Panaiyada dua etmeğe gidiyorum.

Murat reis prensesi hürmet ve nezaketle selâmladı..

Ayrıldılar.

* * *

İkinci Beyazıdı, büyük bir donanma ile Venedik kıyılarına gitmek istiyen Kemal ve Murat reislerin fikirlerini tasvibe teşvik ediyorlardı. Kış mevsimi geçince donanmanın Akdenizde büyük bir akın yapması hemen hemen takarrür etmiş gibiydi.

İstanbulda şiddetli bir kış vardı. Teşrinisani sonunda başlıyan kar aylardanberi yerden kalkmamıştı.

Murat bu müdet zarfında prenses Mariyi bir kaç defa evinde ziyaret etmişti. Prenses Mari çok güzel kitara çalıyordu. Bilhassa Muradın hoşlandığı Rumeli havalarını büyük bir muvaffakıyetle ve Muradın hemen her gelişinde tekrarlıyordu.

Murat, Fatihle Moradan dönerken, bir kale önünde kolundan yaralanan prensesi o vakit ne derin bir aşkla sevdiğini hatırlamıştı.

Eski hatıralara yüzünü çevirmek istemiyen Murat bey, kitaranın hazin nağmelerile mazinin güzel günlerini hatırlamağa başlamıştı.. O vakit ne faal, ne ateşli bir gençti. Harpte Fatihin arkasında dururken bile, prenses Mariye gözlerile ve ellerile ilânı aşk ettiğini düşündükçe, bu çılgınlıklarına şimdi kendi de hayret ediyordu.

Bugün saçları vaktinden çok evvel beyazlaşan Mariyi o zaman ne derin bir aşkla sevmişti.

(Arkası var)

Radyo

7 Ağustos Salı

İstanbul: 18,30 plâk neşriyatı, 19 Mesut Cemil bey tarafından çocuklara masal, 19,30 Türk musiki neşriyatı: (Stüdyo saz heyeti ve Rifat bey Belma, Mehlika hanımlar), 21,20 ajans ve borsa haberleri, 21,30 radyo orkestrası tarafından karışık program.

Bükreş (364 m.) — 19,05 karışık haberler, 20,40 plâk, 21,15 radyo orkestrası, 22,30 senfonik konser, 23 haberler, 23,30 plâk.

Varşova (1414 m.) — 21,25 şiirler ve saire, 25,35 haberler, 21,55 Bayrattan naklen Vagnerin (Siegfried) isimli operası, 22,40 dans plâkları.

Prağ (470 m.) — 21,05 taganni (plâk ile Meksika şarkıları), 22 haberler, 22,05 orkestra konseri, 23,15 plâk.

Budapeşte (550,5 m.) — 20,30 neşeli müsahabe, 21 musiki merasimi, 23 haberler, 23,40 halk şarkıları.

Viyana (507 m.) — 20,55 radyo orkestrası, 21,40 neşeli sözler, 21,15 hafif musiki, 22,15 memleket haberleri, 22,35 oda musikisi, 23,15 dans plâkları, 23,50 haberler, 24,50 dans musikisi, 1 Kuartet takımı.

8 Ağustos çarşamba

İstanbul : 18,30 fransızca ders, 19 monoloğ: Şehir tiyatrosu artistlerinden Muammer bey, 19,30 Türk musiki neşriyatı: Ekrem, Ruşen, Cevdet, Mustafa beyler ve Vecihe, Semiha hanımlar), 21,20 ajans ve borsa haberleri, 21,30 stüdyo tango ve caz orkestrası.

Bükreş (364,5 m.) — 19 rasathane raporu, 19,05 radyo orkestrası, 20,15 radyo orkestrası, 22 taganni, (madam Aida Helta), 22,30 trio konser, 23 haberler, 23,30 kahvehane konseri.

Varşova (1414 m.) — 21,12 hafif orkestra musikisi, 21,50 haberler ve saire, 22,12 Polonez musikisi, 23,15 dans plâkları.

Prağ (470,2 m.) — 18,50 Popüler şarkılar, 19,15 plâk, 19,20 almanca neşriyat, 20,10 plâk, 20,15 iktisadî neşriyat, 20,30 Çiter aletile solo konseri ve taganni, 21 orkestra konseri, 22 haberler, 22,40 Çiter küartet konseri, 23 haberler, 23,15 armonik konseri.

Budapeşte (550,5 m.) — 20 keman konseri, 21,15 «Fledermaus» opereti, 22,10 haberler, 23,25 rasathane raporu, 23,30 çiğan musikisi.

Viyana (506,8 m.) — 21,25 orkestra konseri, 23 bando müzika, 23,30 haberler, 23,50 konser, 24,30 Esperantoca, 24,40 plâk konseri.

Cüzamın tedavisi çareleri

Lizbon 5 (A.A.) — Gazeteler, Porto tıp fakültesi asistanlarından Dr. Villasboas ile Dr. Bastos Viegasın hali hazırda Saint - Jacpueta inikat etmekte bulunan ulûmun terakkisi ismindeki İspanyol cemiyetinin kongresinde cüzamın metilen mavisi ile tedavisinde iyi neticeler elde etmiş olduklarına dair enteresan tebliğatta bulunmuş olduklarını yazıyorlar.

Graf zeplinin seyahati

Valence 6 (A. A.) — Cenubî Amerikaya doğru mutat seferine çıkmış olan Graf zeplin Valence üzerinden uçmuştur.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiülahır : 26 — Ruzıhızır : 94

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E	7,44	9,43	5,00	8,54	12	1,46
Va.	3,03	5,02	12,20	16,13	19,20	21,04

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk Sk. 13 No.

Her akşam bir hikâye

Itiraf

Nurhayat dul kalalı iki sene olmuştu. Ömer Lûtfi nihayet kararını verdi. Genç kadını gördüğü dakikadanberi sevmişti. İlk görmesi de Hasan Şevki ile evlendiği zamandı. Hasan Şevki onun pek eski dostu idi. Aralarındaki çocukluk hatırası, ayni zamanda genç kadının telkin ettiği hürmet hissi Ömer Lûtfiyi ümitsiz bir aşk içinde sükûta mecbur etmişti.

Sonra, yedi senelik bir aile hayatını müteakip, Hasan Şevki bir otomobil kazasında vefat edince, Ömer Lûtfi eski bir dost sıfatile genç kadını görmekte devam etmiş, onu teselliye çalışmıştı.

Fakat artık kalbini ona açmak zamanı geldiğine hükmediyordu. Kendi halini düşündü. Kâfi derecede zengindi. Yaşı kırkı geçmemişti. Nurhayat otuz yedi yaşında idi. Bu tetkik neticesinde kararını verdi.

Nurhayat Ömer Lûtfinin sözlerini işidince gözleri hafifçe kırpıştı. O bitirdiği vakit, sakin bir sesle cevabını verdi:

— Size teşekkür ederim, hakikaten, çok teşekkür ederim, Lûtfi bey. Sizin gibi bir adam tarafından, tasvir ettiğiniz şekilde sevilmek bir kadın için cidden iftihar edilecek bir talih eseridir. Fakat... Kabil değil. Evlenecek miyim, evlenmiyecek miyim, henüz kendi kendime bir karar vermiş değilim. Kalbimi tamamile anlıyabilmek için bir müddet daha düşünmeğe mecburum. Her halde, teklifinizden dolayı size son derece müteşekkirim. teklifinizi kabul edememekle beraber, ümit ederim ki gene her zamanki gibi beni ziyaretinizden mahrum bırakmazsınız.

Ömer Lûtfi, bir an içinde genç kadının izdivaç hayatını hatırladı. Yedi senelik evlilik hayatı pek neşe içinde geçmiş sayılamazdı. Hasan Şevki gibi bir adamla yaşamak onda aile hayatı hakkında iyi bir hatıra bırakamazdı.

Fakat genç kadının ret cevabı vermesinin hikmeti bu değildi. Nurhayat, dört senedenberi, yani kocasının vefatından iki sene evvelindenberi Ali Nuri beyin metresi idi. Bütün Şişli hanımlarını çileden çıkaran güzel Ali beyin metresi.

Ali bey de Nurhayatı seviyordu. Daha doğrusu, ilk günlerde Nurhayatı bir çılgın gibi sevmişti. Sonunda yavaş yavaş, aşkı azalmış, nihayet bir itiyat şeklini almıştı.

İşte annesi Ali beyi evlendirmek için bu dakikayı bekliyordu. Zengin bir taşralı kız bulmuş, onu gözüne koymuştu. Münasip vaktin geldiğini hissedince oğluna bu kızla evlenmeyi teklif etti. Ali bey borçlarını ve yaşını düşündü. Artık o da kırkına yaklaşıyordu. Teklif edilen kız da çok zengindi. Bu onun kararı üzerinde büyük bir rol oynadı.

Ali beyin evlenmesi, Ömer Lûtfinin izdivaç teklifinin reddinden tam altı ay sonra vukua geliyordu. Hayatını, saadetini, bu aşka vermiş olan Nurhayat için Ali beyin evlenmesi mühlik bir darbe teşkil etti.

Eve kapandı. Hiç kimse ile görüşmez oldu. Hasta diye bir lâkırdı çıkardı. Filhakika, hasta idi. Şiddetli bir manevî hastalığın pençesinde idi. Bu onu ölüme sürükliyebilirdi.

Ömer Lûtfi bey, sadık bir dost sıfatile, genç kadını yalnız bırakmadı. Nurhayatın kapısı onun için de kapalı kalmakla beraber, her gün gidiyor, sıhhatini soruyor ve her gün genç kadına bir demet çiçek gönderiyordu. Bir hastayı memnun etmek için çiçeklerin büyük tesiri olduğuna kanidi.

Bir kaç ay böyle geçti. En ebedî aşklar bile bir taraftan gıda almazlarsa bir kaç ay sonra, mutlaka sönmeğe mahkûm oldukları için, Nurhayat ta iyileşmeğe başladı. Nihayet, bir gün geldi ki Ömer Lûtfi bey, kendisi için bir saadet mabedi olan apartımanın kapısından içeri girmek müsaadesini aldı.

Nurhayat, salonun yarı karanlığı içinde, koyu ve bol esvabı ile ona daha narin ve nahif göründü.

Ömer Lûtfi bey hastalığın genç kadını âdeta şeffaf bir hale getirmiş olduğunu düşünüyordu

Ömer Lûtfi bey ziyarete akşam üzeri gitmişti. Mevsim sonbahardı. Akşamın gölgeleri salonun içine dolmağa başlamıştı.

Aralarına sükût çökmüştü. Hatıralarla titrek bir sükût.

Bu sükûtu Nurhayat ihlâl etti. Yavaş yavaş söylüyordu. Sesi, ihtimal ki hıçkırıktan dolayı, daha sıcak, daha derin bir hale gelmişti.

— Size bir şey söylemek istiyorum, Lûtfi bey. Söyliyeceklerim bilmem sizi memnun edecek mi?

Ömer Lûtfinin yüreği hopladı. Cevap vermedi. İhtimal ki anlamıştı. Pencerenin içine karşı karşıya oturmuşlardı. Genç kadın muhatabına doğru eğilerek:

— Hatırlıyor musunuz, dedi, bir kaç ay evvel bana bir şey söylemiştiniz?

Ömer Lûtfi, başile tasdik işareti yaptı.

— Ben sözlerimi geri alıyorum. Ne dersiniz?

Ömer Lûtfinin saadet tebessümile parlıyan yüzü genç kadına doğru kalktı.

— Dünyanın en mesut adamı olurum, dedi ve elini ciddî bir tavırla genç kadına uzattı. Genç kadın biraz beklemesini işaret ederek elini çekti. En zor dakika hulûl etmişti. Fakat Nurhayat cesur ve namuslu bir kadındı. Ömer Lûtfiye karşı samimî davranmağa azmetmişti. Onun karısı olmadan evvel her şeyi kendisine itiraf etmek istiyordu. Bir müddet sükût etti. Sonra başını kaldırdı.

— Evvelâ söyliyeceklerimi dinleyiniz, Lûtfi bey. Size bir itirafta bulunacağım. Bu benim için olduğu kadar sizin için de elim bir şey teşkil edecektir. Bunu dinledikten sonra hâlâ beni almak isteyip istemediğinizi söylersiniz.

— Şüphesiz ki istiyeceğim. Bana hiç bir itirafta bulunmanıza hacet yoktur. Maziniz size ait bir şeydir.

Genç kadın karşısındaki erkeğe sabit bir nazarla baktı. Acaba biliyor muydu, bilmiyor muydu? Bunu anlamak istiyordu ve emin oldu ki biliyordu.

Nurhayat Ömer Lûtfiye doğru elini uzattı. Şu iki kelime kalbinin derinliklerinden fışkırdı:

— Teşekkür ederim.

Hikâyeci

Hilâliahmer hastabakıcı hemşireler mektebi müdürlüğünden :

Genç kızlarımıza şerefli, emniyetli bir istikbal hazırlıyan mektebimize talebe kayit ve kabul muamelesine başlanmıştır.

Kabul şartları:

1 — Türkiye cumhuriyeti tebaasından olmak.
2 — Yaşı (18) den aşağı (30) dan yukarı olmamak.
3 — Orta tahsili ikmal etmiş olmak.
4 — Evli olmamak (evvelce evlenmiş ve ayrılmış ise çocuğa bulunmamak).
5 — Mektebi terkettiği veyahut beş senelik mecburî hizmeti ikmal etmeden evvel mesleği terkettiği veya çıkarıldığı takdirde mektep masrafını ödeyeceğine dair noterden musaddak bir kefaletname vermek.
6 — Sıhhati tam olmak ve boyu (1,52) den aşağı olmamak. (Tıbbî muayene mektepte yapılacaktır.)

Mektep Hilâliahmer cemiyetinin malı olup tahsil müddeti iki sene altı aydır. Talebelerin iskân, iaşe, ilbas ve tedrisatı tamamen Hilâliahmer cemiyeti tarafından temin edildiği gibi aylık cepharçlığı da verilir.

Mektebe girmek istiyenlerin 15 eylûl 1934 tarihine kadar cumadan maada hergün, İstanbulda Aksarayda Haseki caddesinde mektep idaresine müracaatları ilân olunur. (1548)

Ankara Müstakil Jandarma Taburu Kumandanlığından:

Taburun bir senelik erzak ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı yazılı 23 kalem erzak kapalı zarf usulile satın alınacak ve kapalı zarf münakasası 27-8-934 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Talipler şeraiti anlamak üzere her gün münakasaya iştirak için mezkûr günün muayyen saatinde Ankarada müstakil Tabur kumandanlık karargâhına müracaatları. «4487»

Erzakın miktarı Kilo Azamî	Kilo Asgarî	Cinsi
110,000	100,000	Ekmek
1,000	700	Zeytin yağı
11,000	10,000	Sığır eti
6,000	4,500	Bulgur
4,000	3,600	Pirinç
2,700	2,500	Sade yağı
2,500	2,300	Tuz
3,200	3,000	Soğan
1,700	1,500	Sabun
135,000	125,000	Odun
2,300	2,000	Nohut
10,000	8,000	Kuru fasulya
8,000	6,500	Patates
600	400	Mercimek
2,500	2,400	Toz şeker
1,700	1,500	Siyah kuru üzüm
300	150	Tarhana
13,000	12,000	Arpa
9,000	7,000	Un
9,000	7,000	Saman
150	100	Hayvan tuzu
28	25	Çay
1,100	1,000	Gaz

Galatada eski gümrük caddesinde 4 numaralı hanede mukim iken halen ikametgâhı meçhul bulunan Hayik, Herant ve Mehmet Ali efendilere.

Istanbul 3 üncü icra memurluğundan:

Emniyet sandığına (11500) liraya birinci derecede ipotek irae ettiğiniz Beşiktaşta Yeni mahallede posta ve Ihlamur sokağında eski altı defa mükerrer 10 ve 12, 27 yeni 13, 15, 17, 19 numaralı maabahçe ve müştemilât bir konağın (10970) lira (34) kuruşun 28 T. sani 934 tarihinden itibaren %9 faiz %3 komisyon bilcümle masraf ve ücreti vekâletle birlikte temini tahsili için ipotekin paraya çevrilmesi yolile Emniyet Sandığının ita ettiği 21 K. sani 934 tarihli takip talebi üzerine adresinize gönderilen ödeme emrine mübaşiri tarafından verilen meşruhattan mezkûr adreste olmadığınız anlaşılarak ilânen tebliğat ifasına karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren kırk beş gün zarfında yukarıda yazılı borç ve masrafları daire-mizin 934/98 numaralı dosyasına ödemeniz lâzımdır. Borcun tamamına veya bir kısmına veyahut alacaklının takibat icrası hakkında bir itirazınız varsa yine bu müdddet içinde yazı ile veya şifahen bildirmeniz lâzımdır. Kırk beş gün zarfında borç ödenmez veya itiraz olunmazsa ipotekli gayrimenkulün satılacağı ödeme emrinin tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4468)

Üsküdar Kız San'at Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebin ihtiyacı olan 52 ton kok kömürü aleni müzayede ve münakasaya konulmuştur.

2 — 18 Ağustos 934 tarihine müsadif cumartesi günü sat 14,5 ta ihale yapılacaktır. Şartnameyi görmek üzere pazartesi, perşembe günleri mektebe ve münakasaya iştirak için tayin edilen gün ve saatte Fındıklıda Yüksek Mektepler muhasebesinde müteşekkil komisyona müracaatları. (4371)

Tahlisiye umum müdürlüğünden:

Zonguldakta keşif bedeli 22778 lira 61 kuruştan ibaret yapılacak Tahlisiye binası inşaatı, kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 18 ağustos 934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te ihalesi icra kılınacağından taliplerin bu baptaki proje ve keşif cetvellerile şartnameleri görmek üzere Galatada Çinili rıhtım hanındaki idarei merkeziyeye müracaatları. (4084)

YENI NEŞRIYAT

Kadro

(Kadro) mecmuasının 31 inci sayısı çıktı. Bu sayıda, İş kanunu, ve sayi kıymetleri hakkında Şevket Süreyya beyin bir etüdü ile; pamuk ziraatı hakkında Vedat Nedim beyin, gümüş meselesi hakkında da İsmail Hüsrev beyin birer etütleri vardır. M. Şevki beyin bu sayıda sanayi kuruluşunda eleman meselesini tetkik etmektedir.

Mimar

Bu mecmuanın 42 inci sayısı memleketimizde inşa edilmiş binaların plânları ve fotoğrafileri ile bir çok meslekî yazıları ihtiva ederek çıkmıştır.

Holivut

Holivut'un 8 ağustos nushası en son gelen artist resimleri ve çok zengin bir münderecat ile intişar etmiştir.

Muhasip aranıyor

Taşra için fransızca bilen Türk vatandaşı bir muhasibe ihtiyaç vardır. Talip olanların istedikleri maaş mikdarını bildiren mektuplarını İstanbul 176 No lı posta kutusu adresine (M. B.) rumuzile göndermeleri. (1694)

Dr. İHSAN SAMİ
TIFO ve PARATIFO AŞISI
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'î muafiyeti pek emin bir aşıdır. Her eczane ve Ecza depolarında bulunur.

Kadıköy icra dairesinden:

Bir borcun temini istifası zımnında mahcuz olup satılarak paraya çevrilmesi mukarrer bulunan muhtelif cins ev eşyası 14/8/934 Salı saat 14 den 16 ya kadar Kadıköy pazar mahallinde açık arttırma ile satılacağından %0 de iki buçuk resmi dellaliye müşterisine ait olmak üzere taliplerin mezkûr gün saatte mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

Istanbul 4 üncü icra dairesinden: Hüseyin Safi beyden alacaklı ve elyevm ikametgâhları meçhul Karol ve Ali efendilere Mustafa Sıtkı efendinin Hüseyin Safi beyle Naime hanımdaki alacağı olan mebaliğin temini istifası zımnında borçluların uhdesinde bulunan Aksarayda Oruçgazi mahallesinin çıngıraklı bostan sokak eski 25 yeni 53/1 numaralı arsanın altıda iki hissesi 8/9/934 tarihinde İst. 4 üncü icra dairesinde satılacak ve mezkûr iki hisseye isabet eden muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşi olan 465 lirayı bulduğu takdirde ihalesi aksi takdirde (15) gün temdiden 28/9/934 tarihinde en ziyade artırana ihalesi yapılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere 934-476 No. ile ilân olunur.

Zayi — Şişli askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayi eylediğimden yenisini çıkaracağım. Eskisinin hükmü yoktur. Şile Çavuş mahallesinde Mustafa oğlu Mehmet

İst. 4 üncü icra memurluğundan:

Temamına 1868 lira kıymet takdir olunan Aksarayda Oruçgazi mahallesinin Çıngıraklı bostan sokağında eski 25 yeni 53-1 No lı 834 metre terbiinde içinde biri kapatılmış iki kuyulu arsanın temamına 6 hisse itibarile iki hissesi açık artırmaya konulmuş olup 20/8/934 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 8/9/934 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İst. 4 üncü icra dairesinde satılacaktır. Artırmaya iştirak için hisseye isabet eden muhammen kıymetinin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi alınır müterakim vergi belediye vakıf icaresi müşteriye aittir. Artırma bedeli hisseye isabet eden muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu taktirde ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en son artıranın teahhüdü baki kalmak üzere artırma (15) gün daha temdit edilerek 23/9/934 tarihine musadif pazaz günü aynı saatte mezkûr iki hisseyi en ziyade artıranın üzerinde bırakılacaktır. 2004 No. lu kanununun 126 ncı maddesine tevfikan ipotek sahibi alacaklılar ile diger alâkadarların ve istihkak sahiplerinin dahi gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile 20 gün içinde icra dairesine bildirilmesi lâzımdır aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat isteyenlerin 934-477 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Dr. Mehmet Izzet
Emrazı dahiliye ve sariye mutahassısı
Muayenehane: Çağaloğlu Nuruosmaniye Caddesi No. 17 Baha Bey Apartımanı Cumadan mada hergün 18-17 hastalarını kabul eder. Telefan: 23925

Ankara Yüksek Ziraat enstitüsü rektörlüğünden:

1 : Bu sene Yüksek Ziraat Enstitüsünün Baytar, Ziraat ve Orman Fakültelerine meccanî leylî ve ücretli leylî ve nihari erkek ve kız talebe alınacaktır. Kayıt ve kabul şartları aşağıda yazılıdır:

a : Türk tab'asından olmak (Ecnebiler hususî talimatnamesine göre kabul edilir).

b : Lise bakaloryasını vermiş bulunmak.

c : Leylî olacak talebenin yaşı 17 den aşağı 25 den yukarı olmamak.

d : Mesleklerinin icap ettirdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekkülü hastanelerden sıhhat raporu getirmek ve aşı şahadetnamesi vermek.

e : Belediye veya polis merkezlerinden hüsnühal mazbatası getirmek.

2 : Enstitüye girmek isteyenler yukarıdaki vesikalarla birlikte 6 kıt'a fotoğrafı bir istida ile doğruca Ankarada Yüksek Ziraat enstitüsü rektörlüğüne göndermelidirler.

3 : Müracaat zamanı Temmuzun onuncu gününden Eylülün sonuncu gününe kadardır.

4 : Evrakı tam olmıyanlar Enstitüye kabul edilmezler. Müessese kayıt ve kabul edilen talebeyi iki ay zarfında tekrar muayene ettirir, kabiliyeti bedeniyeyi haiz olmayanların kaydı silinir.

5 : Leylî meccanî talebeden staj veya tahsil devresi için de stajını veya fakültesini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafı ödeyeceklerini daire enstitünün vereceği nümuneye göre noterlikten musaddak kefaletname vereceklerdir.

6 : Vaktinde tam evrakla müracaat etmişler arasından kabul edilecek talebe diploma derecesine ve müracaat tarihlerine göre tefrik edileçektir.

7 : Ziraat, Baytar, Orman fakültelerine alınacak talebeler, Tabii ilimler fakültesinin 1, 2, 3 üncü sömestrelerinde mevcut dersleri de takibe mcburdurlar.

8 : Ziraat fakültesine alınacak talebe Ankarada Gazi Orman çiftliğinde on ay staj göreceklerdir.

Talebeye bu staj müddetince yemek ve elbise masrafları karşılığı olarak 30 lira aylık verilir. Harcerah verilmez.

9 : Ücretli leyli talebenin ücreti üç taksitte ödenmek üzere 275 liradır.

10 : Ücretli leylî talebe tercih olunur. Kabul şartlarını haiz olan nihari talebe için miktar tahdit edilmemiştir. (3704)

Ankara Nafıa Baş Mühendisliğinden:

Birinci madde — Bedeli keşfi "46312„ lira ve "98„ kuruştan ibaret olan Ankara İstasyon eşyayı Ticariye Anbarı yollarının parke kaldırım inşaatı mukavelename tarihinden itibaren 150 gün zarfında ikmal edilmek üzere ve kapalı zarf ile 2/8/934 tarihinden 25/8/934 tarihine kadar "23„ gün müddetle münakasaya konulmuştur.

İkinci Madde — Münakasaya iktidarı fennî ve itibarı malilerini isbat edenler kabul olunur. Bunun için münakasaya dahil olmak isteyenlerin.

A — Bedeli keşfin yüzde yedi buçuğu olan "3474„ lirayı Vilâyet muhasebesi veznesine tevdi ettiklerine dair makbuz senedinin veya millî Bankalardan birinin teminat mektubunu yahut esham mukabili muhasebeden alınacak ilmühaberi ibraz etmeleri lâzımdır.

B — Ticaret Odasına mukayyet oldyklarına ve itibarı malilerine ait bir vesika göstermeleri icap eder.

C — Yetlerindeki ehliyeti fenniye vesikalarını yevmi ihaleden en az sekiz gün evvel Vilâyet Baş mühendisliğine göstererek münakasaya dahil olabileceklerine dair ya bir ehliyeti fenniye vesikası almaları veyahut ellerindeki vesikanın zirine şerh verdirmeleri iktiza eder.

Bu üç şartı tamamen haiz olmıyanların münakasaya iştirakleri şayanı kabul olmıyacağından teklifleri kabul edilmez.

3 üncü madde — Talipler 661 numaralı münakasa ve ihale kanununun onuncu maddesi mucibince ihzar edecekleri kapalı zarfı 25/8/934 tarih ve Cumartesi günü saat on beşte Vilâyet münakasa komisyonuna tevdi edeceklerdir.

4 üncü madde — Evrakı keşfiye ve projeyi görmek veya daha ziyade malûmat almak istiyenlerin her gün Ankara Vilâyeti Nafıa Baş Mühendisliğine müracaatleri ilân olunur. (4434)

İstanbul Belediyesi Sular İdaresinden:

1 — Kâğıthanedeki terşih havuzları için 3,900 metro mikabı Küçükçekmece kumu satın alınması kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmeye girmek isteyenler Taksimde Siraservilerdeki idare veznesine müracaatla birer lira verip şartnameyi alabilirler.

3 — Teklif zarflarının nihayet 15/8/1934 çarşamba günü saat on dörde kadar Müdürlüğe verilmiş olması lâzımdır. Bu saatten sonra teklif kabul edilmez. (4458)

Askerî Liseler Müdürlüğünden:

1 — Askerî liselerin II sınıfları 1/Ağustos/934 de liselerin diğer sınıflarile orta mektepler 1/Eylül/934 de derse başlıyacaklardır.

2 — Orta mekteplerle lisenin 9. ve 10. sınıflarının ikmal imtihanları 10/Ağustos/934 de başlıyacaktır. Talebenin ona göre mekteplerinine iltihakları lüzumu ilân olunur, "4320„

Deniz yolları
İŞLETMESİ
Acenteleri: Karaköy - Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han Tel: 22740

Trabzon yolu
VATAN vapuru 7 Ağustos
Salı 20 de Galata rıhtımından kakacak,. Gidişte Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rizeye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Orduya uğrayacaktır. (4439)

Ayvalık Yolu
BANDIRMA vapuru 8 Ağustos
Çarşamba 19 da Sirkeci Rıhtımından kalkacaktır. "4512,,

Scandinavian Near East Agency
Galata 6 ncı Vakıf han (Sabık Arapyan han) 4 üncü kat
Tel. 44957 - 8 - 40923
Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stokholm, Oslo Danzig, Gdynia Copennhag Abo Reval ve bütün baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Danzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.
Gotland vapuru 5 ağustosa doğru
Nordland vapuru 15 ağustosa doğru
Vikingland vapuru 25 ağustosa doğru
Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gotenburg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo, limanları için hareketedecek vapurlar.
Gotland vapuru 7 Ağustosa doğru
Nordland vapuru 7 ağustosa doğru
Vikingland vapuru 27 ağustosa doğru
Fazla tafsilât için Galata'da 6 ncı Vakıf han (eski Arapyan hanında) 4 üncü katta kâin acentalığına müracaat. Tel. 4 - 4957 - 8 - 923. (1531)

Tophanede levazım âmirliği satın alma komisyonu ilânları

Maltepe Lisesi, Gedikli küçük zabit ve ihtiyat zabit mektepleri için yüz bin kilo odun 11-8-934 cumartesi günü saat 15,15 de pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyona gelmeleri. «176» «4497»

★

Asker konağı için elli bin kilo odun 11-8-934 cumartesi günü saat 15,30 da pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyona gelmeleri. «175» «4498»

★

İstanbul Levazım âmirliği için on beş bin kilo patlıcan ve dört bin kilo domates 8-8-934 çarşamba günü saat 15 te pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyona gelmeleri. «177» «4495»

★

Harbiye mektebi için on bin kilo beyaz peynirin fiati pahalı görüldüğünden 13-8-934 pazartesi günü saat 14 te paazrlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyona gelmeleri. «178» «4496»

★

Harp Akademisi ihtiyacı için iki bin kilo karpuz 7/8/934 aalı günü saat 15 de pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin Tophanede komisyona gelmeleri. (174) (4480)

Elverişli bir fırsat

Moda Ağabey sokağı 23 numaralı üç katlı kâgir yedi oda, iki halâ, bir mutbah, bir küçük sandık odası ile küçük bir bahçe elektrik ve su tesisatını havi bir hane 5000 lira fiatla nısfı peşin ve diger nısfı da beş senede ödenmek üzre satılıktır. Def'aten vereceklere yüzde on iskonto yapılır. Şeraiti öğrenmek ve evi görmek isteyenler Istanbul K. 10 şube müdürüne müracaatları. (1706)

Nafıa Vekâletinden:

Mıntıka Erkek San'at mektepleriyle Ankara İnşaat Usta mektebine bu sene de müsabaka ile leylî meccanî talebe alınacaktır. Müsabaka imtihanı her Vilâyet Merkezinde 20/8/934 tarihinde yapılacaktır. Talipleri bir istida ile Vilâyete müracaat etmeleri ilân olunur. (4470)

İstanbul Belediyesi Sular idaresinden:

1 — Kâğıthanedeki teşrih hauzları için 6,600 metre mikâbı Sultan çiftliği kumu satın alınması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmeye girmek isteyenler Taksimde Siraservilerde idare veznesine müracaatla birer lira verip şartnameyi alabilirler.

3 — Teklif zarflarının nihayet 15/8/934 çarşamba günü saat on dörde kadar Müdürlüğe verilmiş olması lâzımdır. Bu saatten sonra teklif kabul edilmez. (4457)

Trabzon Belediye Encümeninden:

8313 lira 4 kuruş bedeli keşifli Gazi paşa caddesi ve Teretuvarlarının parke kaldırım inşaatı kapalı zarf usulile ve yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur. Fennî ehliyeti haiz taliplerin 12 Ağustos 934 tarihine mdsadif pazar günü saat 14 de Belediye Encümenine müracaatları ilân olunur. (4280)

Karaköse Valiliğinden:

1460, 512, 449 lira keşif bedelli Vilâyet İdarei Hususiye binası garaj ve vali konağı inşaat tamirat ve tathiratı 24/7/934 den itibaren yirmi gün müddetle münakasaya konulduğu ilân olunur. (4312)

İstanbul belediyesi ilânları

Konservatuvar Binası ve 16 Mart Şehitleri abidesi için müsabaka

İstanbulda Şehzade Başında ve şartnamesine merbut haritada gösterilen saha dahilinde bir konservatuvar tiyatro salonu ile 16 Mart şehitleri abidesi ve meydanının tanzimi projeleri için bir müsabaka açılmıştır. Müsabaka müddeti Teşrinisaninin yirmi beşinci Pazar gününe kadardır. Bina için yapılacak resimlerden birinciye 2500 ikinciye 1000 üçüncüye 750 lira, abide için birinciye 1000 ikinciye 500 üçüncüye 200 lira verilecek ve bundan başka üç proje iki yüz ellişer lira bedelle satın alınacaktır. Müsabakaya girmek isteyenler şartnameyi almak için her gün Belediye Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidirler. (4510)

★

Beykoz Kaymakam ve Belediye Şube Müdüriyetinden: Beykozda kâin maruf on çeşmeler sahanlığı derununa iskemle ve masa vaz ederek müşterisine kahve şurup satmak üzere üç sene müddetle açık artırma ile kiraya verilecektir. Talipleri şartnameyi ve aynı zamanda yapacakları tamiratın keşfini görmek ve ona göre artırmaya girişmek için 9 Ağustos 934 perşembe günü saat 11 de Şube Encümenine gelmeleri ilân olunur. (4018)

★

2503, 2504, 2501, 151, 1547, 301, 2172, 743, 1539, 1064, 152, 279, 733, 893.

Zabıtai belediye memuru Ahmet Ragıp Ef. yetimleri, mezbaha müdürlüğü tahakkuk memuru Ahmet mesut Ef. yetimleri.

Yukarda cüzdan numaralarile isimleri yazılmış olan mütekait, yetim ve dulların birinci üç aylık maaşlarına ait tekaüt sandığı idare heyeti reisliğinden gönderilen bordro sureti Istanbul ziraat bankası müdürlüğüne gönderilmiştir. Müracaatla maaşlarını almalarını. "4508,,

★

Şehrin sükûnetini ihlâl edecek mahiyette gürültü yapmaklığın yasak edildiğine dair Daimî Encümence ittihaz olunan 4 maddelik Belediye tenbihi aynen aşağıya yazılmıştır. Bu tenbih hilâfında hareket edenlerin cezalandırılacağı alâkadarlara ilân olunur.

Madde 1 — Vapurlardan maada motörlü ve motörsüz bilûmum deniz ve kara vesaiti nakliyesinde ve Tramvaylarda keza ihtimali melhuz olan yerler haricinde müşteri celbetmek ve sair her ne maksatla olursa olsun korne, düdük ve sair seda çıkaran cihazları çalmak ve öttürmek memnudur.

Madde 2 — Hususî ve kiralık bilûmum deniz motörlerinde, kara motörlerinde olduğu gibi faal birer Müskit aleti bulunacaktır. Mezkûr vesait sahipleri işbu maddenin ilânından itibaren nihayet bir ay zarfında müskit cihazlarını yapmağa mecburdurlar.

Madde 3 — Sütçü, ekmekçi ve dondurmacılardan maada gıda maddelerini satan seyyar esnaf müstesna olmak üzere diğer bilûmum ayak satıcılarının her nerede ve her ne vakit olursa olsun bağırmaları yasaktır. Gıda maddelerini satan seyyar esnafın da ancak sabahları saat sekizden itibaren akşamları saat yirmiye kadar ve yalnız sattıkları şeyleri bildirecek kelimelerle ve bağırma derecesinde olmıyan bir sesle satışta bulunmaları caizdir.

Pazar yerlerindeki esnaf ile dükkâncıların bağırarak satış yapmaları veya müşteriyi çağırmaları yasaktır.

Madde 4 — Bundan sonra seyrüsefere çıkarılacak bilûmum yaylı ve yaysız binek ve yük arabalarının tekerlekleri lâstikli olacaktır. Hâlen mevcut olanlar ilân tarihinden itibaren bir sene içinde tekerleklerine lâstik takmağa mecburdurlar. Araba tekerleği imal ve tamir edenlerin lâstiksiz tekerlek imal ve tamir etmeleri yasaktır. «4509»

İzmir Tayyare Sineması kiraya veriliyor

Tayyare Cemiyeti İzmir Şubesinden:

İzmirin en güzel ve en mükemmel sineması olan birinci Kordonda kâin Tayyare sineması zengin techizat ve müştemilâtile birlikte bir sene müddetle icara verilmek üzere kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Müzayede müddeti 18/8/934 Cumartesi günü saat 11 de hitam bulacaktır. Taliplerin bu müddet zarfında şeraiti görmek ve zarflarını vermek üzere İzmir'de İzmir Tayyare Şubesine, İstanbul'da İstanbul Tayyare şubesine, Ankara'da Tayyare Cemiyeti Umumî Merkezine müracaatları ilân olunur. "4339„

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

120 adet Bileği taşı
150 „ Kırmızı renk zımpara taşı
155 „ Kül rengi
225000 „ Monogramlı madenî kar beyaz şişe kapsülü

Yukarıda nev'i ve miktarı yazılı avrupa mamulâtından taşların ve şişe kapsüllerinin 15/8/934 tarihine müsadif çarşamba günü saat (15) de pazarlığı yapılacaktır. Talip olanların % 7,5 teminatlarile birlikte Cibalideki inhisarlar alım satım komisyonuna müracaatları ilân olunur. (4183)

Posta Telgraf ve Telefon Binalar ve Levazım Müdürlüğünden:

Osmaniye telsiz istasyonunda bulunan, Lokomobil ve Elektrik esaslı hurda makine parçalarının 2/8/934 tarihinde icra kılınan müzayedesinde verilen bedeller haddi lâyik görülmediğinden 11/8/934 Cumartesi günü tekarrür edecek bedel muvafık görüldüğü takdirde ihalesi icra kılınmak üzere müzayede müddeti bir hafta daha temdit edilmiştir. Taliplerin şartnameyi görmek üzere her gün ve müzayedeye iştirak etmek için de tarihi mezkûrda ve % 7,5 teminat akçeleriyle Beyoğlu Posta T. T. Merkezi üçüncü katta Levazım komisyonuna müracaatları. Ve satılacak eşyayi her gün Osmaniye Telsizinde görebilecekleri ilân olunur. "4438„

Deniz Lisesi Müdürlüğünden:

Mektebimize yüz sekizer lira ücretli bir coğrafiya, bir riyaziye, bir Ingilizce muallim alınacaktır.

Madde 1 — Ingilizce muallimi: Mutlaka üniversitede bilimtihan ehliyetnameyi haiz veya maarifte müseccel Ingilizce muallimi olacaktır.

Madde 2 — Riyaziye muallimi: Üniversitede riyaziye şubesinde veya yüksek mühendis mektebinden veya yüksek muallim maktebi riyaziye şubesinden mezun veya maarifte müseccel lise riyaziye muallimi olacaktır.

Madde 3 — Coğrafiya muallimi: Üniversite coğrafiya şubesinden mezun veya Maarifte müseccel lise coğrafiya muallimi olacaktır.

Madde 4 — Riyaziye ve coğrafya muallimliği için mütekait zabitler de üniversitede imtihan vermek şartile alınabilir.

Madde 5 — İstekli bulunanlardan hiç bir yerde vazifedar olmayanlar tercih edilecektir.

Madde 6 — Arzu edenlerin nihayet 20/ağustos/934 tarihine kadar Heybeliadada bulunan mektebimize müracaatları. "4450„

Bursa Ziraat Mektebi Talebe Kayıt ve kabul şartları:

Bursa Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Mektebe bu sene Leylî ve Meccanî on beş talebe alınacaktır.

Girmek için kabul şartları:

A — Türkiye tebasından ve hüsnühal eshabından olmak,
B — Orta mektebi bitirmiş çifçi veya arazi sahibi evlâdı olmak,
C — Yaşı on dokuzu geçmemiş olmak,
D — Hastalıktan salim ve Ziraat işlerini ifaya bedenen muktedir olmak,
E — Tahsil esnasında mektebi bilâ mazeret terketmemek ve terkettiği taktirde kendisine yapılmış olan bilumum masarifi ödeyeceğine dair noterden musaddak " Mektepten alınacak numunesi veçhile „ kefaletname vermek,
F — Talip miktarı muayyen adedi geçtiği taktirde yapılacak musabaka imtihanını kazanmaktır.

2 — Mektep Teşrinievvel başında açılacağından taliplerin nihayet Eylülün onuncu gününe kadar yukarda yazılı evsafı haiz olduklarını bildiren vesikalarla birlikte bir istida ile mektep müdürlüğüne müracaat etmeleri. (4484)

Denizyolları İşletmesi Müdürlüğünden:

2572 numaralı kanunu mahsus ahkâmına tevfikan teşekkül eden mülga Seyrisefain İdaresi Tasfiye hey'eti 31 temmuz 934 tarihinde Tophanedeki Dairei mahsusasında vazifeye başlamıştır. Hey'et vazifesini 6 ay zarfında ikmale mecbur bulunduğundan mülga idarede alacakları olup da evvelce beyanname vermemiş olanların bu müddet zarfında müracaatla alacaklarını kaydettirmeleri lâzımdır. Bu müddetin hitamından sonra müracaat etmeyen alacaklıların metalebe hakları umumî hükümlere tabi olacaktır. (4485)

Çok sevilen bir şarkı **SAATLERCE BAŞ BAŞA** No 270009 Hamiyet Hanım tarafından yalnız **ODEON** Plâklarında okunmuştur.

Türk Maarif Cemiyeti İdaresinde:

Bursa Kız Lisesi

Yatı - Gündüz

Tam teşkilâtlı Orta ve Lise kısımlarını havidir. Mektep binası Amerikalılardan satın alınan Kolej binasıdır. Resmî Liselere muadeleti tasdik edilmiştir. Lisan dersleri Ecnebi mütehassıslar tarafından verilir. Talim Heyeti en güzide ve muktedir Muallimlerden müteşekkilidir. Millî terbiyeye bilhassa ehemmiyet verilir. Senelik yatı ücreti 185 gündüz ücreti 35 liradır. Taksitle alınır. Memur çocuklarına ayrıca tenzilât vardır. Kayıt muamelâtına 15 Ağustos 934 de başlanacaktır. Fazla malûmat için Bursada Mektep Müdürlüğüne müracaat edilmesi. (4419)

Güneş sağlık kaynağıdır

Fakat iyice kurulandıktan sonra vücudünüzü

NİVEA

kremi • yağı

ile uvmağı unutmayınız! Bu sayede güneşte yanmak tehlikesine karşı korunmuş olursunuz, teniniz taze ve sağlamlaşır. Cildiniz yumuşak ve gergin kalır.

Umum Emlâk Acentesi

Bahçekapı TAŞ HAN No. 29

EHVEN ŞERAITLE

EMLÂK İDARESİ

KİRALIK APARTIMAN EMLÂK ALIM ve SATIMI

Kiralık — Beyoğlunda İstiklâl caddesinde on odalı pek konforlu apartıman.

Cihangirde — Beş odalı mükemmel apartıman.

Beyoğlunda — Dört, beş, ve altı odalı apartımanlar - Bahçeye ve denize nazırdır.

Satılık — İstanbulda küçük bir dükkân. İradı senede 360 liradır. Merkezi bir mevkidedir.

Ayaspaşada — Güzel bir kâgir hane - Nezareti fevkalâde - FIRSAT.

Beyoğlunda — Yazıcı sokağında dükkânlı bir apartıman - 6 kat - İradı: 100 lira.

İstiklâl caddesinde — Merkezî bir mevkide beş odalı, banyo, elektrik, havagazı pek konforlu bir apartıman.

Aynı mevkide — İki odalı küçük bir daire. Doktor ve dişçi için pek elverişlidir. İkametkâh için de mükemmeldir.

Beyoğlunda — Tünel ve Galasaray civarında büyük bir dükkân.

Taksimde — Mobilyalı veya mobilyasız beş odalı bir apartıman kaloriferlidir.

YEL DEĞİRMEN

Sekiz daireli bir apartıman Bahçe, havagazı, elektrik, terkos kuyu ve saire. Merkezî bir mevkidedir.

GALATADA

Tramvay yolunda

BÜYÜK BİR HAN

Altında 4 dükkân

İradı:

Senevî 6000 liradan fazladır.

SATILIK YENİ FABRİKA

FIRSAT

Makinalar tamamen Şehir merkezinde kâin. İmal edilen mallar havayici zaruriyeden olup yerli mevatla yapılır.

Dahilde ve hariçte temin edilmiş müşteriler vardır.

MARKASI MARUFTUR

TELEFON: 20307

ARSEN LÜPEN

4 cü cilt çıktı

(Forma 67 - 86)

FİYETİ: HERYERDE **80** KURUŞ

Tevzi yeri: YALNIZ

AKŞAM KİTAPHANESİ

Istanbul - 121 Ankara caddesi

★

Taşra bayilerinin ve sipariş verecek zevatın doğrudan doğruya kitaphanemize müracaatları mercudur.

Ayrıca posta ücreti alınmaz

Para yerine posta pulu kabul olunur.

Öksürenlere: ***KATRAN HAKKI EKREM*** (1561)

ESNAF TEŞKİLÂTI BAŞ MURAKIPLIĞINDAN:

Bütün berber usta ve kalfalarından ehliyetnameleri olanlarla olmıyanların hepsi nüfus cüzdanlarile 14/8/934 den itibaren her Salı günü saat 10 dan 17 ye kadar Beyoğlunda Bursa sokağında berber mektebine müracaat edecklerdir.

A) Ehliyetnamesi olanların derecesi tayin olunacak.

B) Ehliyetnamesi olmıyanlar imtihan edilecektir.

Sıhhat cüzdanı olmıyanların evvelemirde Sirkecide dördüncü Vakıf hanında İkinci kat 14 numarada Cemiyete müracaatları icap eder. (1708)

Sen Jozef Lisesi: Kadıköy

Tedrisatın başlaması leylî talebe için 12 eylül ve neaharî talebe için 13 eylül olarak tespit edilmiştir. İlk mektep mezunları Türk talebeye mahsus olmak üzere ihzarî sınıfları mevcuttur. Tel. 60.021

Orta Mektep ve Lise Talebesine

Tarih, Coğrafya Yurt

Bakalorya imtihanları için

Muhtelif vilâyetlerin bakalorya sualleri cevaplarile beraber basılmıştır. Tarih bakaloryası çıktı. 100 kuruştur. Coğrafya ve yurt bilgisi haftaya çıkıyor.

MUALLİM AHMET HALİT KİTAPHAHESİ (1715)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ: 1863

Sermayesi: **10.000.000** İngiliz lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerile Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, İrak, İran, Filistin ve Yunanistan'da şubeleri. Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Zabita memurları için imali kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılan 2042 adet yazlık ceketlerin yevmi ihalesi olan 6/8/934 tarihinde beherine teklif edilen 289 kuruş fiat haddi lâyık görülmediğinden keyfiyetin pazarlıkla intacına karar verilmiştir. Tenzilâtla ve pazarlıkla itasına talip olanların 8/8/934 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 15 te Vilâyet Muhasebecilik Dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. "4513„

Gayrimübadiller Takdiri Kıymet Komisyonundan:

8 Ağnstos 934 çarşamba 1472 No. dan 1508 No. ya kadar
9 „ perşembe 1509 „ „ 1537 „ „

Karar numaraları yukarıda gayri mübadillerin yüzde 25 hesabile bonolarını almak üzere hizalarında gösterilen günlerde komisyona müracaat etmeleri. "4511„

Zayi — Ziraat bankası İstanbul şubesinden almış olduğum 299 ve 384 No lı bonolar Maltepe yangınında yanmıştır. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Süleyman Sırrı

Sahibi: Necmeddin Sadık Umumî neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası